ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ — ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΙ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ 1889 — ΕΤΟΣ ΣΤ'. — ΑΡΙΘ. 11

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59.
Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 20.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΔΑΝΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι . . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Φρ. χρ. 12

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ πνεῦμα τῆς θρησκείας, ὑπὸ Α. Διομήδους Κυριακοῦ.
Ἑβδομὰς *κοινωνικὴ καὶ φιλολογική.*
Ἱστορία διὰ πολὺ μεγάλα παιδία, ὑπὸ Θ*.
Εἶναι ἐπιδράσεις ἐν Ἀνατολῇ. *Γερμανοί, Ἄγγλοι, Γάλλοι.* Ἐντυπώσεις τοῦ κ. Deschamps.
Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ ἀρχηγοῦ Κριεζῆ. *Ἀπὸ Πέτρας εἰς Θήβας.—Ἡ Μορὴ τοῦ ὁσίου Λουκᾶ.—Εἰς Δομβραίνην. — Ξύλο εἰς τὸν Καπάνταην.*
Χῆνες. *Ρωσικὴ Φιλολογία,* (μῦθος Κριλώφ), ὑπὸ Π. Α. Ἀξιώτου.
Ὄλγα, *Μυθιστορία* Λουδοβίκου Ἐνώ. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ). Συνέχεια.
Λεξικὸν Ἐγκυκλοπαιδικόν. *Βιβλιοκρισία* Α. Ν. Γιάνναρη.
Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. *Ἐγχώρια—Ἐξωτερικὰ—Ἀρχαιολογία* κ.τ.λ.
Ἰδιαίτερα Γράμματα.
Νέα βιβλία.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ*

Ὅσοι νομίζουσιν, ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι οἱ τύποι, εὑρίσκονται ἐν οἰκτρᾷ πλάνῃ. Ἡ θρησκεία κατ' οὐσίαν εἶναι τὸ αἴσθημα τοῦ πρὸς τὸν δίκαιον Θεὸν φόβου καὶ τῆς πρὸς τὸ πανάγαθον καὶ τέλειον Θεῖον ἀγάπης, τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖται ἐν τῷ βίῳ δι' ἔργων ἀγαθῶν, διὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας, διὰ τῆς εὐσυνειδήτου ἐκπληρώσεως πάντων τῶν καθηκόντων ἡμῶν. Οὕτω διδάσκεται ἡ θρησκεία καὶ παρὰ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ψαλμῳδῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ παρὰ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἀποστόλων ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ. Ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη εὐσέβεια, ἡ μαρτυρουμένη διὰ τοῦ χρηστοῦ βίου, ἐκδηλοῦται καὶ διὰ τῶν τύπων τῆς λατρείας καὶ τῶν ἄλλων θρησκευτικῶν ἀσκήσεων. Οἱ τύποι οὗτοι, οἵτινες μεταβάλλονται κατὰ τοὺς διαφόρους καιρούς, βεβαίως πρέπει νὰ εἶνε καὶ αὐτοὶ σεβαστοί, ὡς ἐκδήλωσις τῆς θρησκείας καὶ ὡς συντελοῦντες καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν ὑπόθαλψιν τῆς ἐσωτερικῆς εὐσεβείας, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἡ οὐσία καὶ τὸ πνεῦμα τῆς θρησκείας. Ὅταν μάλιστα ἐξ ἀμαθείας ἐκλαμβάνωνται ὡς αὐτὴ αὕτη ἡ οὐσία, ἐπέρχεται ἡ φοβερὰ ἐκείνη διαστροφὴ τῆς θρησκείας, ἧς εἰκόνα τελείαν εἴδομεν κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας ἔν τε τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Δύσει. Τότε τὸ μὲν πνεῦμα ἐκλείπει, μένει δὲ μόνον τὸ γράμμα τῆς θρησκείας ἢ ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῆς μορφή. Τοιαύτη διεστραμμένη θρησκεία δὲν φέρει ἀξίως τὸ ὄνομα τῆς θρησκείας, εἶναι παρῳδία αὐτῆς. Τοιαύτη τυπικὴ θρησκεία δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἄνευ ἠθικότητος, νὰ συνυπάρχῃ μετὰ ἐσχάτης βίου φαυλότητος. Τοῦτο πρέπει νὰ κατανοήσωσι πρῶτον ὅσοι τῶν παρ' ἡμῖν λογίων μὴ ἐγκύψαντες εἰς τὴν μελέτην τῆς θρησκείας παραγνωρίζουσιν αὐτὴν καὶ νομίζοντες αὐτὴν ὡς συγκειμένην μόνον ἐκ τύπων τινῶν περιφρονοῦσιν αὐτὴν καὶ οὐδενὸς λόγου ἀξίαν κρίνουσι. Πρέπει νὰ ἐννοήσωσιν οἱ τοιοῦτοι, ὅτι ἡ θρησκεία κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἐννοουμένη εἶναι ἡ ὑψίστη ὄψις πνευματικοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ θεῖον, πρὸς τὸ δίκαιον, πρὸς τὸ ἀγαθόν, εἶναι ἡ ἔξαρσις τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν Πλάστην ὡς τὸ ἰδεῶδες τοῦ καλοῦ, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ἀληθοῦς· ὁ ἄνευ θρησκείας εἶναι ἄνευ τῆς ὑψηλοτάτης ταύτης τάσεως πρὸς τὰ ἰδεώδη, πρὸς τὴν αἰωνίαν δικαιοσύνην καὶ ἀγαθότητα. Οὕτως ἐννοουμένη ἡ θρησκεία εἶναι ἡ μόνη δύναμις, ἥτις δύναται νὰ ἐξαγνίσῃ καὶ ἐξυψώσῃ ἠθικῶς καὶ τὰ ἄτομα καὶ τὰ ἔθνη· ἄνευ αὐτῆς καταπίπτουσι καὶ ἄτομα καὶ ἔθνη εἰς τὸν ἐγωϊσμόν, εἰς τὸν ὑλισμὸν καὶ γίνονται ἔρμαιον τῶν παθῶν καὶ ἐκφαυλίζονται. Ἀναγνωρίζοντες δὲ τὴν ἀληθῆ ταύτην φύσιν τῆς θρησκείας, ἃς σπουδάσωσιν οἱ παρ' ἡμῖν λόγοι καὶ μεμορφωμένοι ἄνδρες, οἱ δυνάμενοι νὰ ἐπηρεάσωσι τὰ κοινά, νὰ ἀνυψώσωσι παρ' ἡμῖν τὴν θρησκείαν δι' ἐπιστημονικῆς μορφώσεως καὶ ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως τοῦ κλήρου. Μόνον κλῆρος πεφωτισμένος, ἐπιστημονικῶς μεμορφωμένος δύναται νὰ ὑψωθῇ καὶ ν' ἀνυψώσῃ καὶ τὸν λαὸν εἰς τὴν τοιαύτην καθαρὰν ἀντίληψιν τῆς θρησκείας. Ἡ ἀμάθεια τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ εἶναι ἡ κυρία αἰτία τῆς οἰκτρᾶς παρανοήσεως καὶ διαστροφῆς τῆς θρησκείας. Ἔπειτα καὶ ὁ λαὸς πρέπει νὰ καθοδηγηθῇ εἰς τὸ νὰ ἐννοήσῃ τί εἶναι ἡ ἀληθὴς θρησκεία, ἡ ἀληθὴς εὐσέβεια. Οἱ διδάσκοντες αὐτὸν πρέπει νὰ πείσωσιν αὐτόν, ὅτι καλὸν μὲν καὶ πρέπον εἶναι νὰ σέβηταί τις καὶ τοὺς τύπους τῆς θρησκείας, ἀλλ' ὅτι δὲν εἶναι τοῦτο τὸ πᾶν ἐν τῇ θρησκείᾳ, ἀλλ' ὅτι κυρίως ἡ οὐσία καὶ τὸ πνεῦμα τῆς θρησκείας εἶναι ὁ φόβος πρὸς τὸν Θεόν, ἡ ἀγάπη πρὸς αὐτὸν καὶ τὸ θεῖον θέλημα, εἶναι τὸ νὰ μὴ βλασφημῇ τις τὸ Θεῖον, νὰ μὴ ἐπιορκῇ, νὰ σέβηται τοὺς γονεῖς του, νὰ μὴ φονεύῃ, νὰ μὴ προσβάλλῃ τὴν οἰκογενειακὴν τιμὴν τοῦ ἄλλου, νὰ μὴ κλέπτῃ, νὰ μὴ ψευδομαρτυρῇ, νὰ μὴ ψεύδηται ἐν γένει, νὰ μὴ ἐπιθυμῇ τὰ τοῦ ἄλλου πράγματα, νὰ ἦναι καθόλου εἰπεῖν δίκαιος καὶ φιλάνθρωπος, νὰ λυπῆται τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς, νὰ προστατεύῃ τοὺς ὀρφανοὺς καὶ ἀπροστατεύτους καὶ μεριμνᾷ περὶ αὐτῶν, νὰ ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του, ὑπακούων εἰς τοὺς νόμους αὐτῆς καὶ ὢν ἕτοιμος νὰ θυσιασθῇ ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ νὰ ἐνδιαφέρηται, ἐνθουσιᾷ καὶ ἐργάζηται ὑπὲρ παντὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ. Τοῦτο εἶναι ἡ οὐσία, τοῦτο εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς θρησκείας.

Α. ΔΙΟΜΗΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

* Ἀπόσπασμα μελέτης ἀναγνωσθείσης ἐν τῷ *Παρνασσῷ*.

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Ἡ Ἑλλὰς ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει. — Ἀνακοίνωσις ἀξία προσοχῆς. Περιπέτειαι μεταφρασθέντος ἔργου. Νὰ μὴ μᾶς γελάσωσι πρὸ πάντων. — Τὰ ἐαρινὰ γυμνάσια. Ἀγαθὸς οἰωνός. — Τὸ πνεῦμα τῆς θρησκείας καὶ οἱ τύποι. Παλαιὸν ἀνέκδοτον ἴσως καὶ νέον Ἡ μελέτη τοῦ κ. Διομήδους Κυριακοῦ.— Ὁ κ. Ξανθόπουλος καὶ ἡ κυρία του. Μουσικαὶ ἐπιτυχίαι. Τὸ γερμανικὸν ἄσμα.

Ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τῶν Παρισίων μετὰ δύο μῆνας ὑπερηφάνως θὰ κυματίσῃ παρὰ τὴν Γαλλικὴν καὶ ἡ Ἑλληνικὴ σημαία, σκιάζουσα τὰ ἐκλεκτότερα δείγματα τῆς συγχρόνου βιομηχανικῆς, γεωργικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς προόδου ἡμῶν. Τὸ δὲ Ἑλληνικὸν διαμέρισμα χάρις εἰς τὰς πεφωτισμένας φροντίδας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπίων θὰ πείσῃ τοὺς πανταχόθεν συρεύσοντας ὅτι οἱ Ἕλληνες, ὅταν ἐργάζονται, γνωρίζουσι νὰ ἐργάζωνται καλῶς, ὅπως καὶ πᾶς ἄλλος λαός.

*
* *

Ἀνακοινοῦμεν ὅμως μετ' ἐπιφυλάξεως τὸ ἑξῆς, ὅπερ ἄνευ ἐπιφυλάξεως μετέδωκαν ἡμῖν. Ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ ἐκθέσει ἔλαμπον ἀντικείμενα οὐδὲν ἄλλο ἔχοντα τὸ Ἑλληνικὸν ἢ ὅτι Ἕλληνες ἦσαν οἱ ἐκθέται των! Αὐτὸ εἶναι ἀληθὲς δυστυχῶς. Εἶναι ὅμως ἀληθὲς ὅτι τῶν ξενικῶν τούτων ἀντικειμένων τινὰ λαβόντα οὕτω τὸ χρῖσμα τῆς ἰθαγενείας, θὰ παρουσιασθῶσιν ὡς τοιαῦτα καὶ πρὸ τοῦ ξένου κόσμου; Τοῦτο δέν το πιστεύομεν. Καὶ ἐνθυμούμεθα τὴν ἱστορίαν φιλολογικοῦ τινος ἔργου, ὅπερ μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ παρουσιάσθη ὑπὸ τοῦ φιλοδόξου μεταφραστοῦ ὡς πρωτότυπον Ἑλληνικόν, ὡς τοιοῦτον δὲ μετεφράσθη πάλιν εἰς τὴν γλῶσσαν, ἐξ ἧς ἀρχῆθεν παρελήφθη. Πῶς θὰ ἐγέλασε βλέπων αὐτὸ ὁ συγγραφεύς του! Θὰ προσέξωσι βεβαίως οἱ ἐν τῇ Παγκοσμίῳ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος νὰ μὴ προκαλέσωσι παρομοίους γέλωτας. Δὲν ἔχει οὕτω;

*
* *

Τὸ ὡραῖον ἄγγελμα, καθ' ὃ 4 συνταγματα πεζικοῦ, ἰσάριθμοι πυροβολαρχίαι καὶ ἱππαρχίαι καὶ ἀνάλογος δύναμις μηχανικοῦ καὶ ἄλλων ἐπιβοηθητικῶν σωμά-

των θὰ ἐκτελέσωσιν ἐαρινὰ γυμνάσια ἤρξαντο ἤδη πραγματοποιούμενον μετὰ συγκινήσεως δὲ πάντες παρακολουθοῦσι τὰς προπαρασκευὰς ὡραίας στρατιωτικῆς ἑορτῆς ἐξ ἐκείνων, αἵτινες τόσον συνεχῶς ἀπασχολοῦσιν ἄλλα κράτη καὶ τόσον σπανίως—καὶ ἐν ἀνάγκῃ μόνον—ἀνατέλλουσι δι' ἡμᾶς. Εἴθε αὕτη νὰ εἶναι ἀγαθὸς οἰωνὸς αἰσιωτέρων διὰ τὸ ἑλληνικὸν στράτευμα ἡμερῶν.

* * *

Αἱ καθ' ἑκάστην ἀναγραφόμεναι ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων ἐγκληματικαὶ πράξεις καθιστῶσι περιφανέστερα τὰ ἀποτελέσματα τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν ἀκηδίας οὐ μόνον τῶν ἀρχομένων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἀρχόντων ἐν ἔργοις καὶ λόγοις. Τὸ δὲ παροιμιῶδες: «Ἂν τὸν ἀφήκω, Παναγιά μου, ἐστὸν τόπο μὲ μία, σοῦ τάζω λαμπάδα σὰν τὸ μπόϊ μου,» δύναται ἀξιόλογα νὰ ἐπαναληφθῇ ὡς χαρακτηριστικὸν καὶ τῆς συγχρόνου ἔτι πρὸς τοὺς θρησκευτικοὺς μόνον τύπους προσηλώσεως. Τὸ κακὸν τοῦτο θέλων νὰ παταξῇ ὁ διαπρεπὴς θεολόγος κ. Α. Διομήδης Κυριακὸς ἀνέγνω ἐν τῷ *Παρνασσῷ* αὐστηροτάτην, ἀλλὰ καὶ ἐποικοδομητικωτάτην μελέτην του περὶ τοῦ *Πνεύματος τῆς Θρησκείας*, ἥτις ἐξήγειρε μάλιστα καὶ δυσαρεσκείας παρ' ἐκείνους, οἵτινες διὰ λόγους σεβαστοὺς οὐδὲ ἐκ τῶν τύπων τῆς θρησκείας θέλουσι ν' ἀπωλεσθῇ ὁ ἐλάχιστος.

Ἐκ τοῦ συμπεράσματος τῆς μελέτης ταύτης, ὅπερ δημοσιεύομεν σήμερον θὰ πεισθῇ πᾶς τις ὅτι οὐδὲν ὑγιέστερον τῶν λόγων τοῦ κ. Διομήδους Κυριακοῦ.

* * *

Ὡς καλλιτεχνικὴν ἐπιτυχίαν δέον ν' ἀναγράψωμεν τὴν ἐν τῷ «Ὠδείῳ» δοθεῖσαν συναυλίαν ὑπὸ μουσικωτάτου ζεύγους, τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Ξανθοπούλου. Ὁ μὲν ἐπέδειξεν ἐν τῇ ἐκτελέσει διαφόρων δυσκόλων τεμαχίων ἐπὶ κλειδοκυμβάλου ὅτι καὶ τῆς μουσικῆς εἶναι γνώστης οὐχὶ κοινός, ὅπερ σπάνιον, καὶ δεξιότητα ἐντελῆ κέκτηται περὶ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ αἰσθήματος. Ἡ δὲ κυρία Ξανθοπούλου διὰ τοῦ ᾄσματός της, μεθ' ὅλην τὴν ἀκουστικὴν ἀντίπραξιν τῆς αἰθούσης τοῦ «Ὠδείου», εὐηρέστησεν ἄκρως, καίτοι ἀκολουθεῖ τὸν γερμανικὸν τρόπον ἐν τῇ μουσικῇ ἐκφράσει, τὸν ἀσυνήθη μὲν παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ γεννῶντα ποιητικωτάτην ἐντύπωσιν καὶ συγκινοῦντα διὰ τῆς γαλήνης καὶ τῆς ἀγνότητος, ἣν ἐκπροσωπεῖ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ

(Ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου.)

Ὅπως τὰ περισσότερα τῶν ἐπὶ γῆς, οὕτω καὶ οἱ τραπεζῖται ἔχουσι καλὰς καὶ κακὰς ἡμέρας. Εἶναι δὲ δεινὸν διὰ τὸν τραπεζίτην ἡ κακή του ἡμέρα καὶ πολλάκις τὸ δεινὸν τοῦτο δὲν παύει οὐδὲ τὴν νύκτα, ὅτε ἡ προσφυγὴ εἰς ὀδοντοϊατρὸν κρίνεται καθῆκον παντὸς σεβομένου ἑαυτὸν πολίτου.

*

Ὁ τύπος εἶχεν ἤδη πρὸ ἡμερῶν ἀναγγείλῃ τὴν ἄφιξιν τοῦ χειμῶνος οἰκογενειακῶς· διότι καὶ συνάχια τῆς τελευταίας ἐσοδείας ἐθεάθησαν καὶ χιονίστραι νωπαὶ ἐσύροντο ἀνὰ τὴν πρωτεύουσαν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αἱ ὀλίγαι ἀπό τινος παρεπιδημοῦσαι γοῦναι ἀναφανδὸν πλέον ἐνέπαιζον τὸν χιονισμένον Ὑμηττὸν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Σταδίου.

Κατ' ἐκείνας ἀκριβῶς τὰς ἡμέρας ἐλαφρὸν *κρᾶκ* ἐπισυμβὰν ἐν τῷ στόματι τοῦ κυρίου Βαλίτζα, γνωστοῦ γαλλομαθοῦς καὶ διακεκριμένου λογίου, ἐκ θλάσεως καρυδίου ἐκλόνησεν ὅλον τὸν ἐκεῖ τραπεζιτικὸν κόσμον καὶ ἰδίᾳ τὸν ἀφ' ἡμῶν μεταστάντα βραδύτερον ἀκμαῖον τραπεζίτην, πρὸς σωτηρίαν τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιστήμη μάτην ἐζήτησε νὰ ἐξαντλήσῃ ὅλα τὰ μέσα πρὶν ἢ ἀποσπάσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κύκλου τῶν φίλων, οἰκείων καὶ συγγενῶν.

Ἀφῆκε κενὸν ὁ μακαρίτης δυσαναπλήρωτον, ὅπερ εὐαίσθητος γλῶσσα μαρτυρεῖ καὶ λιγέως πενθεῖ οὖσα εἰς θέσιν ν' ἀντιλαμβάνηται μόνη τῶν περὶ αὐτὴν καὶ νὰ συντελῇ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς ἐπούλωσιν τοιούτων σκληρῶν στερήσεων.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δ' ἐκείνης τόσον ὁ κ. Βαλίτζας ἀπεστράφη τὰ καρύδια καὶ τὴν καρυδιά, ὥστε . . . βαθμηδὸν ἀνενέωσε πᾶν φερώνυμον ἔπιπλον ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ θύματος.

*

Εἶνε σπάνια τὰ παραδείγματα εἰς τὸν χρηματιστικὸν κόσμον, καθ' ἃ μετὰ σφοδρὸν κλονισμὸν ἐπανέρχονται οἱ τραπεζῖται εἰς τὴν προτέραν ἀκμήν των. Ὁπωσδήποτε κατόπιν ἀλγηδόνων μιᾶς ἡμέρας καὶ μιᾶς νυκτὸς ὁ κ. Βαλίτζας ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ ἀπηλπισμένος καὶ μὲ φυσιογνωμίαν παράφρονος ἐν ἐνεργείᾳ παρὰ τῷ ἀρίστῳ τῆς πόλεώς μας ὀδοντοϊατρῷ. Εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν πασχόντων, ἣν εὗρεν εὐτυχῶς ἄνευ ἄλλου συναδέλφου· διότι ὁ τελευταῖος εἶχε πρὸ μικροῦ μεταβῇ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον. Ἐκεῖθεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἠκούοντο ἐλαφροὶ πόνου λαρυγγισμοί, τοὺς ὁποίους καὶ ὁ ἧκιστα μουσικὸς ἀσφαλῶς ἤθελεν ἀποδώσῃ εἰς κυρίαν ἢ δεσποινίδα. Μὲ τὸν τίτλον τοῦ ἐπιδόξου διαδόχου τῆς πονούσης ὁ κ. Βαλίτζας ἐνόμισε καθῆκόν του ὡς ἀνὴρ νὰ πονέσῃ ἔρεξῆς ὀλιγώτερον καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν ἔρευναν τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ. Εἰκόνες, βιβλία, περιοδικὰ καὶ διάφορα κομψοτεχνήματα τὸν ἀπησχόλησαν ἐπ' ὀλίγον· διότι ὅλην του τὴν προσοχὴν σχεδὸν εὐθὺς ἀπέσπασε κομψὸς κάλαθος περιέχων ἐπισκεπτήρια μετὰ χειρογράφων σημειώσεων καὶ ἐπιστόλια ὁλοκλήρου τοῦ Ἀθηναϊκοῦ *καλοῦ* κόσμου, ἐπικαλουμένου γαλλιστὶ τὴν ἐγνωσμένην ἱκανότητα τοῦ ὀδοντοϊατροῦ διὰ παθήσεις προσομοίας τῇ ἰδικῇ του!

Ἡ ἀνακούφισις, ἣν ᾐσθάνθη, εἶναι ἀνέκφραστος. Ἐρύθημα ὅμως αἰδοῦς κατώρθωσε νὰ χρωματίσῃ τὰς πολὺ μελαγχροινὰς παρειάς του· διότι συνελαμβάνεν ἐαυτὸν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης τόσῳ ὀπισθοδρομικόν! Ἐσυλλογίσθη ἀμέσως τίνι τρόπῳ δύναταί τις νὰ ὀνομάζηται «καθὼς πρέπει ἄνθρωπος», ὅταν τὸ ἐπισκεπτήριόν του ἀπουσιάζει τοῦ καλάθου ἐκείνου, ἐν ᾧ, ὡς ἐν μουσείῳ, ἀποταμιεύονται δείγματα ἀπὸ ὅ,τι ἔχομεν ἐν Ἀθήναις ὡραῖον ἐν ζωῇ, ἀβρόν, κομψόν, χαρίεν, καλλιτεχνικόν, ρωμαντικόν, κλασικόν, ἀφρῶδες, αἰθέριον, οὐράνιον ... ἀλλὰ μὲ χαλασμένα δόντια.

Ἤρχισε πρὸς στιγμὴν ἐν τῇ ἐκπλήξει του νὰ κρατῇ σημειώσιν τῶν ἀπόντων· διότι ἔκρινε τὸ πρᾶγμα εὐκολώτερον. Κανεὶς ὅμως δὲν ἀπουσίαζε καὶ ὅλοι μὲ γαλλικὰ ἐπισκεπτήρια: MadameA* née B*, Madame B* née A* Melle X* κλ. κλ. Ὅλοι καὶ ὅλαι ἐν λυρισμῷ σπαρακιαρδίῳ παρακαλοῦσι τὸν ἰατρόν, ὅπως ὁρίσῃ αὐτοῖς ἡμέραν καὶ ὥραν, ἵνα... λάβωσιν ἀρχὰς *γλυπτικῆς* ἐφηρμωσμένης καὶ δοκιμάσωσι τὴν γεῦσιν τῶν δακτύλων καὶ τῶν ἐργαλείων του.

Καὶ ἐξηκολούθει τὴν μελέτην του καὶ τὴν συλλογὴν γαλλικῶν μαργαριτῶν ἀπὸ τοῦ θησαυροφυλακείου ἐκείνου, ὅτε ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἀρίστου τό τε μέγεθος καὶ τὴν στιλπνότητα τὸν ἐβύθισεν εἰς σκέψεις περὶ τῆς στάσεως τοῦ τόπου ἡμῶν ἀπέναντι τῆς φίλης Γαλλίας, ἐν ᾗ ποτὲ περιπτώσει ὁ φιλέλλην ὀδοντοϊατρὸς ἠμέλει ἐν ἁρμοδίᾳ χρόνῳ τὴν πυρπόλησιν τοῦ πλουσίου εἰς σκάνδαλα περιεχομένου τοῦ καλάθου του.

«Cher docteur», ἔγραφεν ἀβρὰ καὶ περιζήτητος ἴσως χείρ, «Un de mes banquiers... κλπ.» καὶ ἐπεκαλεῖτο τὴν ἄμεσον συνδρομὴν τοῦ ἰατροῦ ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος τραπεζίτου της!

Ἐνεὸς καὶ συγκεκινημένος ἐκράτησεν ἐπὶ μακρὸν τὸ ἐπισκεπτήριον· ἀλλ' ὅτε στρέψας αὐτὸ παρετήρησε τὸ ὄνομα τῆς Madame veuve A née B ἡ συγκίνησίς του ἐκορυφώθη. «Καὶ αὐτή; Καὶ αὐτή;» ἐψιθύρισε. Πᾶς ἄλλος εἰς τὴν θέσιν του ὤφειλε, κατὰ καθῆκον, νὰ λιποθυμήσῃ· ἀλλ' αὐτὸς ἐνεκαρτέρησε. Καὶ τρέμων ἀνεμέτρησε τοὺς κινδύνους νεαρᾶς χήρας ἀπερισκέπτως οὕτως ἐνεργούσης τοιαύτας τραπεζιτικὰς ἐργασίας....

— Δὲν εἶνε *ἀκόμη* γιὰ τὰ δόντια σου τὰ Γαλλικά, κυρία μου, ἐψιθύρισε μετὰ πικρίας καὶ σοβαρότητος ὁ κ. Βαλίτζας. Καὶ ἐχωμάτισε τὸ *ἀκόμη* ἐκεῖνο δι' εὐέλπιδος ἀναστεναγμοῦ περιέχοντος κατ' ἀκριβῆ ἀναλυσιν ἱκανὴν δόσιν πόνου ἀγνώστου προελεύσεως.

Ἔχομεν ὑποψίας ὅτι τὴν ἠγάπα!

*

Ἡ ἐνάρετος καὶ μειδιῶσα φυσιογνωμία τοῦ ἀξιολόγου ὀδοντοϊατροῦ διέκοψε τὰς περαιτέρω μελέτας τοῦ κ. Βαλίτζα καὶ τὸν ὑπέβαλεν εἰς τὴν γνωστὴν ἐξέτασιν μεθ' ὅλως ἰδιαζούσης γνώσεως καὶ ἱκανότητος. Ἀφ' οὗ δὲ τῷ ἠὐχήθη περαστικὰ καὶ τῷ ἐσύστησεν ὑγρόν τι πρὸς στερέωσιν τοῦ ὀδόντος του, τὸν ἐκάλεσεν εἰς νέαν συνέντευξιν μετὰ ἑξ ἡμέρας. Καίτοι ἡ ὀδοντοϊατρικὴ εὐχὴ ἦτο εἰλικρινής, ὡς πᾶσα σύγχρονος εὐχή, ἐπέπρωτο ἐν τούτοις νὰ μὴ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν κ. Βαλίτζαν, ὅστις ἀμέσως τὴν ἐποιοῦσαν ὑπεχρεώθη εἰς νέαν ἐπίσκεψιν παρὰ τῷ ἰατρῷ.

Κάτωχρος κατόπιν ἀκραιφνοῦς ἀϋπνίας καθ' ὅλην τὴν νύκτα μετέβη ἐκεῖ περὶ τὸ ἑξημέρωμα ᾄδων.

Οἱ πόνοι εἶχον διεγείρῃ ἐν αὐτῷ ὅλα τὰ μουσικὰ ὑπόλοιπα ἐκ κεκλεισμένων θεατρικῶν χρήσεων καὶ ἐξεδηλοῦντο γοερῶς εἰς καβατίνας ἐξ ἰταλικῶν καὶ γαλλικῶν μελοδραμάτων. Ὡς ἦτο ἐπόμενον τὸ φιλόμουσον τοῦ ὀδοντοϊατροῦ καὶ τῶν ὑπηρετῶν του δὲν συνεκινήθη κατὰ τὴν λίαν πρωϊνὴν ἐκείνην ὥραν καὶ ὁ ἀκούσιος κανταδόρος μὴ εὑρίσκων πρόχειρα βουνὰ περιωρίσθη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν πρωϊνῆς ἐφημερίδος, ὅπως δώσῃ διέξοδον εἰς τὴν τρέλλαν του.

Καίτοι πολλάκις ὁ ἐπιχώριος τύπος μνημονεύων τοῦ κ. Βαλίτζα συνώδευσε τὸ ὄνομά του μὲ τὸ ἐπίθετον *φιλόπονος* καὶ διακεκριμένος, χωρὶς τὸ πρᾶγμα νὰ στενοχωρήσῃ τὸν λόγιον φίλον μας, τὴν πρωΐαν ἐκείνην ὁ τίτλος τῆς φιλοπονίας χορηγούμενος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τελευταίας του διατριβῆς τὸν κατετάραξε, διότι ἐκ συγχύσεως ἐξέλαβεν ὡς εἰρωνείαν τὸν ἔπαινον, ἀφ' οὗ ἄλλως τε οἱ δύο του πόνοι, οἵτινες ἀπετέλεσαν ἕνα *πονόδοντον*, εἶχον πρό τινος συνταράξῃ αὔτανδρον τὸ νευρικόν του σύστημα ἐπαισθητῶς.

Ἡ ἡμέρα ἤδη εἶχεν ὅλα της τὰ συστατικά, ὁ δὲ κύριος Βαλίτζας, ἀφ' οὗ ἐκίνησε μετὰ πόνου μυστηριωδῶς τὴν κεφαλὴν διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐνώπιόν του ἀναισθήτου οἰκίας τῆς χήρας Α*, διηυθύνθη ρεμβάζων εἰς τοῦ ὀδοντοϊατροῦ.

Ὕστερον ἀπὸ ἡμίσειαν ὥραν εὑρίσκετο εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ὑποδοχῆς καὶ μὲ τρόπον ὑπεξήρει τὸ σῶμα τοῦ κατὰ τῆς γλώσσης τοῦ Λαμαρτίνου ἐγκλήματος πολλὰ μερμηρίζων κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.

Ὁ ὀδοντοϊατρὸς προσεπάθησε νά τον καθησυχάσῃ διὰ προφορικῶν ἐνθαρρύνσεων, αἵτινες ἔδει νὰ ἰσχύωσι μέχρι τῆς ἕκτης ἡμέρας, καθ' ἣν θὰ ἔληγε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ θὰ ἤρχιζε τὸ πλήρωμα τοῦ ὀδόντος διὰ καθαροῦ χρυσοῦ πρὸς αἰωνίαν του σωτηρίαν. Τῷ ἐπέδωκε δὲ καὶ τεμάχιον χάρτου, ὅπερ ἐκάλεσε συνταγὴν ἀλάνθαστον.

Τί ἔλεγεν ἡ συνταγὴ ἐκείνη θὰ ἀπομείνῃ μυστήριον· διότι ἐν οὐδεμιᾷ συλλογῇ χειρογράφων θὰ διασωθῇ. Ἡ δύσμοιρος! κατεσχίσθη ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὰ τεμάχιά της ἐρρίφθησαν εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους. Εἶναι δὲ ζήτημα ἂν τὸ περιεχόμενόν της ἔμαθεν ἐκ στήθους ὁ κ. Βαλίτσας, ἵνα βραδύτερον ἐκτελέσῃ αὐτό· διότι μετ' ὀλίγα λεπτὰ ἀκριβῶς ἐθεάθη οὗτος διευθυνόμενος μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ παρὰ τὴν παλαιὰν ἀγορὰν παλαιότερον κουρεῖον τοῦ φουστανελλοφόρου κὺρ Ἀντωνάκη καὶ ψιθυρίζων τὰ ἑξῆς ἀκαταλήπτα:

— Νὰ λείψῃ ὁ εἰς διὰ νὰ κυττάξωμεν τὸν ἄλλον!...

Χάριν ἱστορικῆς ἀκριβείας δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ τὴν ἐπικινδυνωδεστέραν στιγμὴν τῆς ἐξαγωγῆς ὁ κ. Βαλίτσας ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ στήθους του. Ὁ ἁπλοῦς παρατηρητὴς θὰ ὡρκίζετο ὅτι ἐπεζήτει νὰ συγκρατήσῃ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας του. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὑψίστῃ τοῦ πόνου στιγμῇ ὁ κ. Βαλίτσας ἐπεζήτει νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐν τῷ θυλακίῳ του αὐτουσίου παρακαταθήκης τοῦ ἐπισκεπτηρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ἤδη ν' ἀποδίδῃ θαυματουργοὺς ἰδιότητας. Τοῦτο δὲ ἔστω δεῖγμα ἀκράδαντον τῆς διπλῆς ἀγωνίας, ἥτις ἐσάλευε τὴν ὕπαρξίν του:

— Ἡ κεφαλὴ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κὺρ Ἀντώνη, ἡ καρδία εἰς τὰς χεῖρας τῆς χήρας... ἐψιθύρισε καθαρώτατα καὶ μετὰ φιλοσοφικοῦ φλέγματος.

*

Ἕτοιμος ἤδη ὅπως ἀναλάβῃ νέον ἀγῶνα ἐπορεύθη εἰς τὸν οἶκόν του καὶ στὰς πρὸ καθρέπτου προσεφώνησεν ἑαυτὸν Γαλλιστὶ ὡς ἑξῆς κατὰ μετάφρασιν ἐλευθέραν:

«Ἡ τελευταία σου γενναία ὄντως πρᾶξις μαρτυρεῖ, ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος θελήσεως. Μὴ δειλιάσῃς! Ἀπόσπασον ὡς ἄλλος κὺρ Ἀντώνης πάντα ἀντίζηλον τραπεζίτην ἀπὸ τοῦ κύκλου τῆς θεᾶς τῶν ὀνείρων σου χρησιμοποιῶν ἐν ἀνάγκῃ τὸ ὅπλον, ὅπερ κατέχεις ὅπως καταστήσῃς ὑποχείριον ἐκείνην, ἥτις προώρισται νὰ φέρῃ τὸ ὄνομά σου, ἀφ' οὗ τελειοποιηθῇ εἰς τὰ Γαλλικά. Γένοιτο».

*

Ὄντως ὁ εὐθαρσὴς λόγιος παρουσιάσθη πρὸ τῆς χαριτοβρύτου χήρας κρατῶν τὸ κλαπὲν ὅπλον καὶ εἶπεν αὐτῇ.

— Γνωρίζετε τοὺς τραπεζίτας, ἀλλὰ δὲν γνωρίζετε τὰ Γαλλικά. Ἐγὼ γνωρίζω τὰ Γαλλικά, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ γνωρίζω πλέον τοὺς τραπεζίτας· οὐδὲν μὲ συνδέει πλέον, οἴμοι! πρὸς αὐτούς. Θέλετε νὰ ἑνώσωμεν τὰς γνώσεις καὶ τοὺς πόθους ἡμῶν;

Ἡ φιλόστοργος χήρα ἐκτὸς μικρᾶς λειποθυμίας, εἶδος σπονδῆς, εἰς ὑγείαν τοῦ μακαρίτου συμβίου της, δὲν παρουσίασεν ἄλλας πραγματικὰς δυσκολίας, ὅπως τελειοποιηθῇ εἰς τὴν Γαλλικήν, ἀνεπαισθήτως δὲ καὶ χωρὶς νὰ μεταβάλῃ ἕξεις μετέβαλε μόνον ὄνομα. Οἱ ἀρχαῖοι φίλοι της καὶ ξένοι τὴν ὀνομάζουν ἐκ περιτροπῆς κυρίαν Βαλίτζα ἢ Καν Α., ἀδιαφοροῦντες διὰ τὸ λᾶθος. Ἀλλ' ὁ κ. Βαλίτζας εἶναι εὐτυχής. Ἐγένετο ἱππότης τοῦ Σωτῆρος, τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς καὶ πολλῶν ἄλλων τάξεων καὶ ἔχει ἔκτοτε εἰς καλὴν κατάστασιν ὅλους του τοὺς ὀδόντας...

Θ*.

Δημοσιεύομεν ἐν μεταφράσει καὶ τὸ β' μέρος τῶν ἐξ Ἀνατολῆς ἐντυπώσεων τοῦ κ. Deschamps, τὰ ἀφορῶν εἰς τὰς ἐν ταῖς χώραις ἡμῶν ἀντιμαχομένας ξενικὰς ἐπιδράσεις, ἵνα γνωρίζοντες εἰς τοὺς πολλοὺς πράγματα, ἅτινα ὡς μὴ ὤφελε ἴσως τοῖς εἶνε ἄγνωστα, καταδείξωμεν συνάμα καὶ τὴν θλῖψιν, ἣν φιλόπατρις αἰσθάνεται Γάλλος βλέπων ἄλλους συμμεριζομένους τὸ γόητρον, ὅπερ πρὸ μικροῦ ἔτι μόνη ἐξήσκει ἡ πατρὶς αὐτοῦ ἐν Ἀνατολῇ.

Τοῦτο μόνον. Ἂν δὲ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως καὶ ἄλλαι γεννηθῶσι σκέψεις ἐν τῷ νῷ τοῦ Ἕλληνος ἀναγνώστου, ἂν οὗτος ὡς νόμιμος σύζυγος θλιβῇ καὶ ζηλοτυπήσῃ πλειότερον τοῦ Γάλλου ἐραστοῦ στενάζοντος πρὸ τῶν ἐπιτυχιῶν τῶν ἀντεραστῶν του, ἂν μετὰ πόνου καὶ οὗτος κράζει τό: «διαμερίζονται τὰ ἱμάτιά σου, ὦ πατρίς μου, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν σου βάλλουσι κλῆρον», τότε,—ὅταν καὶ ὁ Ἕλλην σκεφθῇ οὕτως, — ἴσως καὶ οἱ ξένοι μεταβάλωσι τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι, προκειμένου περὶ χώρας, ἥτις οὐδὲ ἀδέσποτος εἶναι, οὐδὲ λεία εὔκολος τῷ πρώτῳ τυχόντι.

ΞΕΝΑΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗι

(Ἐντυπώσεις τοῦ κ. Deschamps).

Πάντα τὰ δείγματα συμπαθείας καὶ πᾶσαι αἱ αἰτίαι τῶν ἐλπίδων δὲν πρέπει ποσῶς νὰ καθιστῶσιν ἡμᾶς ἀμβλύωπας πρὸ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν δυνάμεων τῶν ἀντιπάλων ἡμῶν[1].

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ

Μεταξὺ τούτων πρώτους δέον νὰ καταταξῶμεν τοὺς Γερμανούς. Τὸ γόητρον, ὅπερ κατὰ φυσικὴν συνέπειαν περιέβαλεν αὐτοὺς ἕνεκα τῶν νικῶν καὶ τῶν κατακτήσεων αὐτῶν, τοῖς παρέχει τὰ μέσα νὰ ἐγείρωσι καθ' ἡμῶν σπουδαῖον ἀνταγωνισμὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν Σμύρνῃ καὶ ἐν Ἀθήναις. Ἡ Γερμανία ἐνεκαθιδρύθη μονίμως ἐν Κωνσταντινουπόλει χάρις εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀποστολήν, ἣν διευθύνει ὁ Von der Goltz πασᾶς καὶ ὁ Rüstow πασᾶς. Τὸ τουρκικὸν ἐπιτελεῖον ἀπετελέσθη ἐξ ἀρχαίων ἀξιωματικῶν εὐχαρίστως ἀνταλλαξάντων τὰς Πρωσικὰς ἐπωμίδας των πρὸς τὸν τίτλον πασᾶ τριῶν ἱππουρίδων καὶ παρουσιαζομένων ἤδη ὡς στρατηγῶν μεταξὺ τῶν ὑπασπιστῶν τῆς Α. Μεγαλειότητος. Ἀνέλαβον τὴν ἀποστολὴν νὰ διοργανώσωσι τὸν Τουρκικὸν στρατόν, καὶ πράγματι ἐπέβαλον αὐτῷ τὴν γερμανικὴν ὑπόδησιν καί τῳ ἐδίδαξαν τὸ αὐστηρὸν βάδισμα τῶν Πομερανῶν γρεναδιέρων. Τινὲς λέγουσιν ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀναμορφώσεως μέχρι τούτου μόνον ἔφθασε· προσθέτουσιν ἀληθῶς ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι σφάλμα ἰδικόν των καὶ ὅτι ἡ ἀκηδεία τοῦ Διβανίου κωλύει τὴν ἀγαθὴν αὐτῶν θέλησιν. Ἀλλ' ἐπωφελούμενοι κάλλιστα τῆς καταστάσεως ταύτης ἐξακολουθοῦσι νὰ περιδιαβάζωσιν εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Σερασκεράτου καὶ νὰ ἀπολαμβάνωσιν ἐν εἰρήνῃ ὅ,τι ματαίως ὀνειροπολοῦσιν οἱ λοιποὶ τῆς Πύλης ὑπάλληλοι. Τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς.

1. Ἴδε καὶ προηγούμ. φύλλ.

Τοὺς ἀνθρώπους τῆς σπάθης ἠκολούθησαν οἱ προμηθευταί. Σύμβουλοί τινες παρετήρησαν τῷ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ ὅτι ἠξίζε νὰ ἐξοπλισθῇ διὰ κανονιοστοιχιῶν τὸ στενὸν τῶν Δαρδανελίων. Ἤδη ὁ Ἑλλήσποντος εἶναι τεθωρακισμένος διὰ τεραστίων πυροβόλων, ὧν τὸ χάσκον στόμα προξενεῖ ῥῖγος εἰς τοὺς ἐθνικοὺς ταξειδιώτας τῶν ναυτικῶν Διαπορθμεύσεων καὶ τοῦ Φραισινέ. Οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Ρῶσοι δὲν εἶνε ἴσως ὀλιγώτερον περιδεῶς· βεβαίως ὅμως ὁ κ. Κροῦπ ἀγαλλιᾷ.

Ἡ Γερμανικὴ πρεσβεία πανίσχυρος ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ Γιλδίζ ἐπωφελεῖται τῆς δυνάμεώς της, ἵνα παρέχῃ εὐνοίας εἰς τὰς τραπεζιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἑταιρίας τὰς ἐκ Βερολίνου προερχομένας....

Ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Ἀδριανουπόλεως τὰ Γερμανικὰ προϊόντα ἐτετραπλασιάσθησαν κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους. Τὸ Γερμανικὸν ἐμπόριον, ὅπερ πρὸ τοῦ πολέμου ἦτο ἄγνωστον εἰς τοὺς στατιστικοὺς πίνακας τῶν τελωνείων Σμύρνης, κατέχει ἤδη ἐν αὐτοῖς ἐξαίρετον θέσιν. Τὰ Γερμανικὰ σχολεῖα τῆς αὐτῆς πόλεως πληροῦνται ἤδη ὑπὸ μεγάλου ἀριθμοῦ νέων, ἀνηκόντων εἰς πᾶσαν ἐθνικότητα. Ἡ ἐμπορικὴ καὶ γεωγραφικὴ ἑταιρία τοῦ Βερολίνου ἐκπέμπει εἰς τὴν Ἀνατολὴν μέγαν ἀριθμὸν ἀποστόλων ἐντεταλμένων νὰ συντελέσωσι διὰ παντὸς μέσου εἰς τὴν διάδοσιν τῆς Γερμανικῆς ἐπιρροῆς.

Σμῆνος Γερμανῶν ἀρχιτεκτόνων ἐνέσκηψεν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀπειλεῖ νὰ μεταβάλῃ τὰς Ἀθήνας εἰς «πλαστογραφίαν» τοῦ Μονάχου.

Ἐν Ἑλλάδι, ἐν ᾧ μόνον Γαλλικὰ βιβλία ἀναγινώσκονται, μόνον Γερμανοὶ ὑπάρχουσι βιβλιοπῶλαι. Ἡ Γερμανικὴ πολυμάθεια ἤρξατο μάλιστα νὰ διαστρέφῃ τὰς κεφαλὰς τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἐν τούτοις εἶνε φίλοι ἡμῶν, καὶ τῶν ὁποίων τὸ διαυγὲς πνεῦμα ἥκιστα συμβιβάζεται πρὸς παρομοίαν τροφήν. Μέγα μέρος τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν ἀνετράφη ἐν τῇ Γερμανικῇ ἐπιστήμῃ. Πολλοὶ βεβαίως ὑπάρχουσι σπουδασταὶ Ἕλληνες ἐν Παρισίοις, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐπίσης πίνουσι τὸν ξανθὸν ζῦθον, ὡς οἱ ἥρωες τοῦ Walhalla, ἐν τοῖς ζυθοπωλείοις τοῦ Μονάχου, τῆς Δρέσδης καὶ τῆς Ἐϊδελβέργης. Μετὰ θλίψεως ἀναλογιζόμεθα ὅτι ἡ Γερμανία κατήγαγεν ἀληθεῖς ἀρχαιολογικοὺς θριάμβους ἐν σημείοις, ἐν οἷς ἡ πατρὶς ἡμῶν δὲν ἔσχε τὴν πρόνοιαν νὰ διατηρήσῃ τὰ δικαιώματα τοῦ πρώτου καταλαβόντος: ἐν Ὀλυμπίᾳ ἔνθα ἡ ἐκστρατεία τοῦ Μωρέως ἔσχε τὰ πρῶτα εὑρήματα, ἐν Περγάμῳ ἔνθα ὁ περιηγητὴς Τεζιὲ προηγήθη κατὰ πολὺ τοῦ Humann.

Αἱ Γερμανικαὶ ἀποικίαι κέκτηνται δύναμίν τινα, ἧς στεροῦνται συνήθως αἱ Γαλλικαὶ κοινότητες: Γινώσκουσι νὰ διοργανίζωνται. Ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν, ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ἀθήναις, Γερμανικὰ σωματεῖα, συνεντευκτήρια καὶ ἀναγνωστήρια, οἷα ἡ *Φιλαδέλφεια* καὶ ἡ *Teutonia*, χρησιμεύουσιν ὡς κέντρα ἐθνικά, ἐν οἷς συνέρχονται ἄνευ διακρίσεως βαθμοῦ καὶ τάξεως. Ὅτε πρόκειται νὰ ἱδρυθῶσιν ἑταιρίαι χάριν ἐκπαιδεύσεως ἢ μελέτης, γινώσκουσι νὰ συνεννοῦνται τάχιστα καὶ νὰ συμβαδίζωσιν ὁμοφρόνως. Τῷ 1886 πολλοὶ εἰργάσθησαν πρὸς ἵδρυσιν ἐγχωρίου ἀρχαιολογικῆς ἑταιρίας σκοπούσης τὴν μελέτην τῆς τοπογραφίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὸ τὴν αἰγίδα δὲ τῶν πρεσβευτῶν αὐτῶν οἱ κ.κ. Mühlmann Mordtmann καὶ Millingen ἐτέθησαν παρευθὺς ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐπιχειρήσεως.

Τέλος οἱ Γερμανοὶ ἔχουσιν ἤδη ἀπέναντι ἡμῶν τὴν ἑξῆς σπουδαιοτάτην ὑπεροχήν: εἰσὶν ἰσχυρότεροι, καὶ ὡς τοιοῦτοι ἔχουσι ὁπαδούς. Διὰ τὰ ἔθνη, ὅπως καὶ διὰ τὰ ἄτομα, ἰσχύει τὸ αὐτό· πρῶτος λόγος προσελκύων τὴν ἀγάπην εἶναι ἡ εὐτυχία. Μεθ' ὅλα τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὴν πολυχρόνιον ὑπεροχὴν ἡμῶν ἐν χώραις, ἐν αἷς τὸ Γαλλικὸν ὄνομα εἶναι προσφιλὲς καὶ σεβαστόν, φόβος ὑπάρχει μὴ ἡ Γερμανία, ἐν ὅσῳ εἶναι ἰσχυρά, προστίθησι μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς τὸ συγκεκριμένον αὐτῆς κράτος καὶ τὰς ὑλικὰς κατακτήσεις, τὰς ἠθικὰς ἐκείνας νίκας, ἐφ' ὧν πανταχοῦ καὶ ἐπὶ πάντων ἐδραιοῦται ἡ ἀναμφισβήτητος ὑπεροχὴ τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν ἐθνῶν.

ΟΙ ΑΓΓΛΟΙ

Ἡ Ἀγγλία καίτοι κυρία τῆς Αἰγύπτου δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐνεργητική. Ἐν πρώτοις οἱ πέραν τῆς Μάγχης γείτονες ἡμῶν ταξειδεύουσι πλειότερον ἢ ἡμεῖς. Παρατηροῦσι, συγκρίνουσι καὶ διδάσκονται. Ἡμεῖς, ἐκτὸς ἐκείνων οἵτινες ἕνεκα δημοσίου ὑπηρεσίας ἀναγκάζονται νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἡμεῖς δὲν ἐξερχόμεθα τῶν πόλεων ἡμῶν ἀπασχολούμενοι ὑπὸ τῶν μικρῶν ἡμῶν καθημερινῶν διαμαχῶν καὶ τῆς ἐκτυφλούσης ἡμᾶς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς.

Τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία τῶν Βρεττανῶν σπεύδει βραδέως πρὸς κατάκτησιν τῆς Ἀνατολῆς. Αἱ ἀτμοπλοϊκαὶ ἑταιρίαι τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Λιβερπούλ διαδίδουσιν ἐν Ἀνατολῇ τὰ Ἀγγλικὰ προϊόντα.

Ἡ σημαία ἡμῶν φέρεται ἐν τῷ Ἀρχιπελάγει μόνον ἐπὶ τῶν ἱστῶν τῶν «Διαπορθμεύσεων» καὶ τοῦ Φραισινέ, μεγαλοπρεπῶν ἀληθῶς πλοίων καὶ ἐπιβλητικωτάτων, ἀλλὰ παρουσιαζομένων κατ' ἀπομεμακρυσμένα διαστήματα. Οἱ Ἄγγλοι τοὐναντίον ἔχουσι συγκεκροτημένας ἐπιτοπίους ἑταιρίας, ὧν τὰ πλοῖα ἐπισκέπτονται ἀδιαλείπτως τὰς μᾶλλον ἀγνώστους γωνίας τῶν Σποράδων καὶ τῶν Κυκλάδων· αἱ ἑταιρίαι Bell's Asia Minor, Joly, Victoria, ἐκπέμπουσι τὰς ἀκτῖνάς των ἀπὸ τῆς Σμύρνης εἰς πάντας τοὺς λιμένας τῆς Ἀνατολῆς. Προσθέσατε πλῆθος μικρῶν ρυμουλκῶν πλεόντων ἀπὸ νήσου εἰς νῆσον καὶ ζητούντων νὰ συναγάγωσι συντρίμματα πλοίων ἢ ναυαγοὺς καὶ εὑρισκόντων ἐν παντὶ λιμένι φορτία βαρελίων, Τούρκων καὶ σάκκων ἀλεύρου ἐν ποσότητι ἱκανῇ, ὅπως δαψιλῶς ἀνταμείψῃ τοὺς κόπους των.

Πῶς ὕστερον ὅλων τούτων ὁ Γάλλος ἀποβιβαζόμενος ἐν Ἴμβρῳ ἢ Μυτιλήνῃ νὰ ἐκπλαγῇ, ὅταν ἀκούῃ τοὺς ἀγυιόπαιδας κράζοντας εἰς τὴν θέαν του: *Ἴγγλιζ!* *Ἴγγλιζ!* Ὁ στολίσκος οὗτος τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς εἶναι ἄριστον μέσον, ὅπως προσθέσωσιν εἰς τὴν Κύπρον ἐν προσεχεῖ μέλλοντι νέαν τινὰ κατάκτησιν: Τὴν Τένεδον, ἐπὶ παραδείγματι, ἥτις θὰ ἦτο ἀρίστη ἀποθήκη γαιανθράκων παρὰ τὴν εἴσοδον τῶν Δαρδανελίων. Ἐπίσης πολυάριθμοι ἀσφαλιστικαὶ ἑταιρίαι ἐγκαταστημέναι ἐν Σμύρνῃ: αἱ Royal Insurance Company, Sun Fire Office, Queen Insurance Company, Reliance Marine Insurance Company, Ocean Marine, The Fire Insurance Association. Lancashire, Liverpool, London and Globe, κ.λ. ἀνταγωνίζονται φανατικῶς πρὸς τὴν Transatlantique, τὴν Centrale καὶ τὴν Fonciere Lyonais. Δύο σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ ὑπὸ Ἄγγλων κατασκευασθεῖσαι ἄρχονται ἐκ Σμύρνης. Ἡ μὲν ἐπὶ ἐκτάσεως 174 χιλιομέτ. εἰσδύει ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ Ἕρμου, διασχίζει τὴν ἐπὶ Σιπύλου Μαγνησίαν καὶ τὰς Σάρδεις καὶ καταλήγει εἰς Φιλαδέλφειαν (Ἀλασεήρ). Ἡ ἑτέρα μήκους 285 χιλιομέτρων, διαιρεῖ τὴν πεδιάδα τοῦ Καΰστρου, διέρχεται ἐξ Ἐφέσου καὶ Τράλλεων καὶ φθάνει εἰς Σαρά-κιοϊ, ὁπόθεν προσεχῶς ἐπεκταθήσεται μέχρι Δενιζλύ. Δύο δὲ διακλαδώσεις διευθύνονται εἰς Θύρρα καὶ Βουρνόβαν.

Οἱ σταθμάρχαι καὶ πάντες οἱ ἀνώτεροι τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν σιδηροδρόμων τούτων ὀφείλουσι νὰ γινώσκωσι τὴν Ἀγγλικήν, εἶναι δὲ προφανὲς ὅτι παρόμοιαι ἑταιρίαι θ' ἀναλάβωσι τὰς γραμμὰς Ἀθηνῶν-Λαρίσσης καὶ Ἀλεξανδρέττας-Βαγδατίου. Ἡ Ἀγγλικὴ ἀποικία ὑπερέχει τῶν λοιπῶν ἐν Σμύρνῃ, κατέχουσα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μεγάλα καταστήματα, ἐν οἷς κατεργάζεται ἰδίᾳ ἡ γλυκόρριζα, ἐν Ναζλύ, Σωκίοις, Ἀϊδίν-Γκιουζὲλ-Ἰσσάρ, καὶ ἀλλαχοῦ.

Μεταξὺ τῶν πολυαρίθμων Ἀγγλικῶν σχολείων, ἅτινα ὑπάρχουσιν ἐν Ἀνατολῇ, μνημονευτέον τὸ ἐν Βελὲκ ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου Roberts Collége, ὅπερ ὡς σχολὴ μέσης ἐκπαιδεύσεως εἶναι ἱκανῆς σπουδαιότητος.

Πρὸς ἀνάληψιν δὲ ἀρχαιολογικῶν ἔργων ἱδρύθησαν ἐσχάτως ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἡμετέρας Γαλλικῆς ἀνὰ μία Ἀγγλικὴ καὶ Ἀμερικανικὴ σχολή, ἑνεκαινίσασαν δὲ τὸ στάδιόν των δι' ἀνασκαφῶν ἐν Σικυῶνι καὶ Ἰκαρίᾳ καὶ διὰ σπουδαίων μελετῶν τοῦ κ. Penrose ἐν τοῖς ἐρειπίοις τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐν Ἀθήναις. Τὰ κατὰ τὴν Κύπρον ἀπὸ τῆς προσαρτήσεώς της συστηματικῶς ἐμελετήθησαν ὑπὸ τῶν κ. κ. Gardner, Hogarth καὶ James. Τὸ δὲ σοβαρώτερον; ἡ Θάσος, ἐν ᾗ ὁ Γάλλος κ. Miller τοσαύτας ἐπέτυχεν ὡραίας ἀνακαλύψεις καὶ ἣν ἡ Γαλλικὴ ἐπιστήμη δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψῃ, πρὸ ὀλίγου διὰ νέων ἀνασκαφῶν παρέσχε μεγάλας ἐπιτυχίας τῷ κ. Bent.

ΟΙ ΙΤΑΛΟΙ

Ἐξ ὅλων ἡμῶν τῶν ἀντιπάλων οἱ Ἰταλοὶ φαίνονται βεβαίως οἱ μᾶλλον ἐπειγόμενοι. Ἀκριβῶς ἀγνοοῦσι τί ζητοῦσιν, ἀλλὰ κἄτι βεβαίως ζητοῦσιν. Οὐδὲν παραβάλλεται πρὸς τὸν ζῆλον, ὃν ἔχουσι· νὰ ἐπιδεικνύωσιν ἐν τῷ Ἀρχιπελάγει τὸ νεαρὸν αὐτῶν ναυτικόν. Κατὰ τὸ τελευταῖον Φθινόπωρον ἦτο ἀδύνατον νὰ προσεγγίσῃ τις ἕνα οἰονδήποτε λιμένα τῶν Κυκλάδων, χωρὶς νὰ συναντήσῃ θωρηκτόν τι ἢ τορπιλλοφόρον Ἰταλικόν. Καὶ ἐξετέλουν γυμνάσια σπουδαῖα, ὅπως καταπλήξωσι τοὺς νησιώτας: προβολὰς ἠλεκτρικῶν φώτων, γυμνάσια σκοποβολῆς διὰ τῶν πυροβόλων των ἄνευ λόγου, πρὸς διασκέδασιν. Τὸ ἔχειν θωρηκτὰ μὲ ἑξ καποδόχους, ναυάρχους χρυσοστολίστους καὶ δοκίμους ἀγενείους, ὁποῖον ὄνειρον! Ἀλλ' οἱ Ἕλληνες, σκεπτικοὶ ἄνθρωποι, δὲν συγκινοῦνται. Ἀπὸ τοῦ ἀξιομνημονεύτου ἀποκλεισμοῦ τοῦ 1886, καθ' ὃν τέσσαρες μεγάλαι δυνάμεις—μεταξὺ αὐτῶν δὲν συγκατηριθμεῖτο καὶ ἡ Γαλλία—ἐξώπλισαν κατ' αὐτῶν τόσον μεγάλα θωρηκτά, οἱ Ἕλληνες ἐκορέσθησαν ἐκ τῶν ναυτικῶν διαδηλώσεων. Οἱ Ἰταλοὶ τότε μετέβαλον σύστημα. Ἐσκέφθησαν ὅτι ἡ γλῶσσά των δὲν ἦτο ἀρκούντως διαδεδομένη ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Μετὰ τῆς συνήθους αὐτοῖς ὁρμῆς ἔγνωσαν νὰ συστηματοποιήσωσιν ἐν Ἀνατολῇ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἰταλικῆς. Δὲν ἐφείσθησαν δὲ χρημάτων πρὸς τοῦτο. Τέσσαρες διευθυνταὶ ἐδρεύοντες ἐν Κωνσταντινουπόλει, Σμύρνῃ, Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Τύνιδι καὶ ὧν ἡ δικαιοδοσία ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἰγαίου, τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, τῆς Κάτω Αἰγύπτου καὶ τῆς Τριπολίτιδος, ἔλαβον τὴν ἐντολὴν νὰ διοργανώσωσι μέγα δίκτυον λαϊκῶν σχολείων ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ ὑπουργείου τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Ἑβδομήκοντα δὲ καθηγηταὶ καὶ καθηγήτριαι ἐξεπέμφθησαν ἤδη εἰς τε τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὰ βόρεια τῆς Ἀφρικῆς παράλια.

Κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας σύνταγμα ὁλόκληρον γραμματοδιδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν ὧδευε πρὸς τὴν Τραπεζοῦντα. Εἶνε, φαίνεται, αἱ πρῶται αὐτόσε ἀποστολαί. Συγχρόνως δοκιμάζουσι ν' ἀποκτήσωσι καὶ ὠφελίμους συνεργάτας. Γνωρίζω προσωπικῶς Λατῖνον ἐπίσκοπον τοῦ Αἰγαίου, πρὸς ὃν ἡ Κυβέρνησις τοῦ κ. Κρίσπη προσήνεγκε ποσότητα χρημάτων, ἵνα ἐργασθῇ ὑπὲρ τῆς Ἰταλικῆς προπαγάνδας, ἀλλ' ὁ ἐπίσκοπος δυνάμει τῶν συνθηκῶν ὧν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Γάλλου προξένου, ἀπέρριψε τὴν ἀγοραπωλησίαν ταύτην *

Δύο Ἑλληνικὰ λύκεια, τὸ ἓν ἐν Ἀθήναις καὶ τὸ ἕτερον ἐν Πειραιεῖ, προσέθηκαν εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν καθηγητὰς τῆς Ἰταλικῆς. Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ Ἰταλικὴ σχολὴ τῶν θηλέων, ἥτις τῷ 1879 ἐλάμβανε χορηγίαν 2,000 φράγκων, λαμβάνει νῦν 14,000. Ἑτέρα Ἰταλικὴ σχολὴ ἐδρεύουσα ἐν Βουγιοὺκ-Δερὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀκμάζει ἐπίσης. Ἐν Τριπόλει τῆς Βαρβαρίας ἐκπαιδευτήριον ἐσχάτως ἱδρυθὲν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν ἀριθμεῖ νῦν δύο διευθυντὰς καὶ ἑπτὰ καθηγητάς, ἡ δὲ ἐκπαίδευσις παρέχεται δωρεάν. Ἡ διδομένη αὐτῷ χορηγία ὑπολογίζεται εἰς 80,000 φρ. ἐτησίως.

Ἡ Ἰταλία δὲν κέκτηται ἔτι Ἀρχαιολογικὴν σχολὴν ἐν Ἀθήναις, ἀλλ' ἤρξατο ἤδη καὶ αὕτη ἐκπέμπουσα τοὺς ἀποστόλους της εἰς τὰς κλασικὰς χώρας. Πρό τινων ἐτῶν εἷς τῶν μαθητῶν τοῦ κ. Κομπαρέττη ἐξηρεύνα τὴν Κρήτην συνοδευόμενος ὑπό τινος τῶν μελῶν τοῦ Γερμανικοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἰνστιτούτου.

* Ἰδίᾳ ἐν τῇ Ἄνω Ἀλβανίᾳ, ἐπαρχίᾳ διεγειρούσῃ αὐτοῖς θερμοὺς πόθους, οἱ Ἰταλοὶ ἐργάζονται ὑπὲρ τῆς προπαγάνδας διὰ τοῦ *μπαξίς*.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΡΙΕΖΗ

(Γκιορνάλε διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Ἔθνους).

[Συνέχεια].

ΑΠΟ ΠΕΤΡΑΣ ΕΙΣ ΘΗΒΑΣ

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἀναχωρήσαμεν μᾶς ἐπροβόδωσαν μὲ πυροβολισμοὺς ἕως μίαν ὥραν. Πρὸς τὸ βράδυ 2 ὥρας βασιλεύοντας τοῦ ἡλίου ἐφθάσαμεν εἰς ἓν μοναστηράκι, 7 ὥρας μακρυὰ ἀπὸ τὰς Θήβας, ἐξεπεζεύσαμεν καὶ ἐμβήκαμεν εἰς προσκύνησιν τῶν ἁγίων.

Μᾶς ἐδέχθη ὁ ἡγούμενος εἰς τὸν ὀντά του μὲ μεγάλας ὑποδεξιώσεις· ἔμαθε παρὰ τοῦ Μηνᾶ τὸ ποῖος ἦμην· ἐξετάζοντάς τον τὰ περιστατικὰ ἀγροικῶ νά μας λέγῃ, ὅτι εἶναι μισὴ ὥρα ποῦ ἀνεχώρησεν ὁ πασᾶς ἀπ' ἐδῶ διὰ τὰς Θήβας, ὅπου εἶχε τὴν κατοικίαν του. Ἀγροικῶντας ἐγὼ πασᾶ, ἤρχισα νὰ ἐνθυμοῦμαι τὴν ἀναχώρησιν ἀπὸ τὸ πλοῖόν μου· δὲν ἔδωσα ὅμως νὰ καταλάβουν. Ἤρχισεν ὁ ἡγούμενος ἑτοιμάζοντας τράπεζαν ἀπ' ἔξω τοῦ μοναστηρίου εἰς τὰ χόρτα. Ἐκαθήσαμεν τρώγοντας καὶ πίνοντας μὲ ὡραῖον φεγγάρι καὶ γαλήνη. Καὶ ἀπὸ τὴν μνήμην μου δὲν ἔβγαινεν ὁ λόγος τοῦ ἡγουμένου.

Ἐπάνωθεν ἀπὸ ταῖς πλάταις ἐπαρατήρησα δύο ἀξιόλογα βουνὰ μὲ πολλοὺς πεύκους ὑψηλοὺς καὶ ἄλλα δένδρα.

Τὸν καπετὰν Μηνᾶ τὸν ἐτίναζε παροξυσμός· τοῦ ἔπεσαν 5—6 στρατιῶται ἐπάνω του εἰς ταῖς πλάταις. Ἐγὼ ἐσηκώθην εἰς τὰ ποδάρια καὶ ἀναβαίνοντας τὸ πρόποδον τῶν δύο βουνῶν, μὲ λέγει ὁ ἡγούμενος:

— Κύριε Κριεζῆ, χαίρολα[1];

Τὸν ἀπεκρίθην:

— Πηγαίνω ὀλίγον νὰ ξεμουδιασθῶ.

Ἔτρεξαν ὅλοι κατόπιν μου καὶ οἱ στρατιῶται καθὼς καὶ ὁ ἡγούμενος. Ἦτον ἓν τέταρτον τῆς ὥρας μακρυὰ ἀπὸ τὸ μοναστῆρι· ἐπαρατήρησα τὴν θέσιν κατάλληλον διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τοὺς λέω:

— Ἰδοὺ κατοικία διὰ νὰ ἀπεράσωμεν τὴν καλὴν νύκτα.

Ἐδιόρισα, ἔτρεξαν νά μου φέρουν τὰ στρωσίματα ἐδῶ. Ἐγύρευσεν ὁ ἡγούμενος δύο καὶ τρεῖς φορὰς νά με ἐμποδίσῃ καὶ ποῦ ἐγὼ νὰ πεισθῶ εἰς τὰ λόγια τοῦ ἡγουμένου! Ἔτρεξαν οἱ στρατιῶται καὶ ἔφεραν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ὡς νὰ ἤμην εἰς τὸ πλοῖόν μου, καὶ ἀὴρ καθαρός.

Ἔστρωσαν, ἐκάθησα εἰς τὸ στρῶμα, ἐδιόρισα τοὺς στρατιώτας εἰς τρία: αἱ δύο τάξεις νὰ κοιμηθοῦν ἀπὸ ὥρας 3, καὶ ἀπὸ τὰς 3 νὰ σηκωθοῦν ἡ δευτέρα τάξις ἕως εἰς τὴν τρίτην, ὅπου ἐξημέρωνεν. Ἐγὼ ἐσταθην ἄϋπνος ἕως εἰς τὰ ξημερώματα μὲ πιοτά. Ἔβαλα καὶ ἀναψαν περίπου τῶν τριῶν χιλιάδων φωτιαίς, καὶ μόλις ἐκοιμήθην 2 ὥρας.

Ἐκατέβημεν κάτω εἰς τὴν λειτουργίαν· ἐβγαίνοντας μᾶς εἶχεν ἑτοιμάσῃ κολατσιὸν ὁ ἡγούμενος, ὁ δὲ Μηνᾶς ὁλόενα μὲ τὸν πυρετὸν καὶ δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νά με συνοδεύσῃ πλέον, καὶ τρώγοντας τὸ μεσημέριον, μὲ ἔδωσαν εἰς τὴν συνοδείαν μου ἕναν παπᾶν Καραπάτζαν τὸ ἐπίθετόν του, τῷ ὄντι παλληκαρᾶν φοβερόν.

Τοὺς ἄφησα ὑγείαν· ἐθρηνοῦσεν ὁ Μηνᾶς ὡς μικρὸ παιδί, ὅπου ἐκλάψαμεν καὶ τὰ δύο μέρη, ὅπου ἦτον ὁ αἴτιος τῆς ὁδοιπορίας μου διὰ νὰ ἰδῇ τὸν Ὑψηλάντην.

Η ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ

Τρέχοντας μέραν καὶ νύκτα μὲ τὴν Σελήνην ἐξημερώθημεν σιμὰ τοῦ μοναστηρίου «ὁ Ἅγιος Λουκᾶς» καὶ ἐφθάσαμεν περάσαντας τὸ κεντί, εἰς τὸ μοναστῆρι.

Μᾶς ἐδέχθη ὁ ἡγούμενος κατὰ τὴν γραφήν, ὅπου του εἶχε γράψῃ ὁ Μηνᾶς, ὅπου νά με περιποιηθῇ καλλιώτερα παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως, ὅτι ὁ Ὀδυσεὺς ἐκεῖ ἐπήγαινε καὶ ἐκατοικοῦσεν, ὅπου εἶναι ὡραῖον μοναστῆρι καὶ ὑπέρπλουτον μὲ πολλὰ γιοδοπρόβατα, κτήματα καὶ ἄλλα—καὶ τῷ ὄντι μὲ ἐδέχθη μὲ μεγάλην εὐγένειαν καὶ περιποίησιν μὲ τοὺς 1000 στρατιώτας, ὅτι τοὺς 100 τοὺς ἄφησα τοῦ Μηνᾶ.

Μὲ ἔμβασεν εἰς ἕνα ὀντὰ μεγαλοπρεπέστατον, μὲ στρωσίματα χρυσούφαντα, φῶτα, φαΐτὰ καὶ πιοτά, μὲ κοιμησιὸ καλὰ στρωμένα, ἕως τὰ ξημερώματα.

Πρὶν νὰ ἔμβωμεν εἰς τὸ μοναστῆρι, ἔστειλα κάτω εἰς τὴν Ντοπρέναν καὶ με ἔπιασαν κἀκεῖ διὰ τὸ πέρα μέρος τοῦ Περαχωρίου, καὶ πρὸς τὸ βράδυ ἐπέστρεψαν.

Μὲ ἔδειξεν ὅλα τὰ κελλιὰ τοῦ μοναστηρίου, τὸν νταβλὰ τῶν ἀτίων, ταῖς στάναις καὶ μάνδραις καὶ ἀλώνια. Ἐδιόρισεν, ἔφεραν ὅλα τὰ πρόβατα,— τῷ ὄντι μοναστῆρι ὑπέρπλουτον, — καὶ ἔλαβον μεγά-

1. Ὥρα καλή;

λην εὐχαρίστησιν. Ἀνέβημεν ἐπάνω τοῦ τείχους· τοὺς ἔδειξα νὰ βάλουν καὶ μικρὰ κανόνια καὶ ποῦ νά τα θέσουν. Ἐφάγαμεν καὶ -ὸ μεσημέρι.

ΕΙΣ ΔΟΜΒΡΑΙΝΗΝ

Ἀνεχώρησα μισὴν ὥραν πρὶν τῆς μεσημβρίας, καὶ ἐκοντοζυγώσαμεν τὴν Ντοπρέναν· ἄπαξ βλέπομεν εἰς μίαν γοῦβαν 5—6 κορμιὰ χωρὶς κεφαλάς· ἔτρεχεν ἀκόμη αἷμα· ἔβαλα καὶ τους ἐγύμνωσαν καὶ εἴδομεν ὅτι ἦτον Τοῦρκοι, καὶ δὲν εἰμπορούσαμεν νὰ καταλάβωμεν τὰ τρέξαντα. Ἐκινήσαμεν τὸν δρόμον καὶ πάλιν βλέπομεν 10 σώματα ὅμοια· ἐκάμαμε τὸ ἴδιο· γδύνοντάς τους εἴδομεν πάλιν τὸ ἴδιο καὶ τί ἔτρεχεν δὲν εἰμπορούσαμεν νὰ ἐννοήσωμεν.

Τέλος ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Ντοπρέναν· δὲν βλέπομεν ἀνθρώπους· ἐσιμώσαμεν πλέον σιμά· μᾶς εἶδον τὰ καραβούλια ἀπὸ τὸν πύργον, καταβαίνουν οἱ ἀρχηγοὶ γνωρίζοντάς μας ὅτι εἴμασθεν Ἕλληνες. Μὴν γνωρίζαντάς με ἐρώτησαν ἀπὸ τοὺς ἐμπροσθινοὺς καὶ ἔμαθον τὸ ποῖος ἦμην. Τρέχουν μὲ χαραὶς καὶ φωναὶς κράζοντάς με εἰς τὴν Ἀλβανίτικην διάλεκτον.

— Μισέρδε[2], Καπετὰν Κριεζῆ!

Ἦλθον, μὲ ἑκατέβασαν ἀπὸ τὸ ἄτι ἀσπαζοντάς με· τὸ ὅμοιον ἠκολούθησα· ἦτον ὅλοι στενοὶ φίλοι τοῦ σπιτιοῦ μας, ὅπου μας ἔφερναν πανιὰ τοῦ Δαδίου καὶ ἄλλων χωρίων καὶ τους ἐπωλούσαμεν εἰς τὰ πλοῖά μας. Μὲ ἀνέβασαν εἰς τὸν πύργον μὲ μεγάλην ἐπιδεξίωσιν. Τοὺς ἐρώτησα διὰ ὅσα ἀπαντήσαμεν τώματα χωρὶς κεφαλάς· μὲ ἀποκρίνονται :

— Εἶνε σχεδὸν δύο ὧραι ὅπου ἦλθεν ὁ πασᾶς ἀπὸ τὰς Θήβας καὶ ἐπολεμήσαμεν 4 ὧρας, καὶ ἔγεινεν αὐτό, ὅπου εἴδατε.

Καί μας ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν, ὅπου δὲν τον ἐπροϋπαντήσαμεν καὶ ἀπὸ ποῦ ἐπέρασε καὶ δὲν ἐνταμώθημεν νὰ ἐκάμαμεν καὶ ἡμεῖς τὸ χρέος μας καὶ νὰ ἐπροφθάναμεν εἰς τὴν πανήγυριν.

Μὲ εἶπαν ὅτι οἱ τοῦ χωρίου εὑρίσκονται εἰς τὰ νησιὰ διασκορπισμένοι. Ἐκαθήσαμεν εἰς τὸ γεῦμα τρώγοντας καὶ πίνοντας, εὐθυμῶντας, καὶ μετὰ δύο ὧρας ἐζήτησα νὰ πάω νὰ ἰδῶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ τόπου.

Ἐκινήσαμεν ὅλοι καὶ ἑκατέβημεν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἕως 1500 μαζὺ μὲ τοὺς ἰδικούς μου. Ἐμβήκαμεν εἰς πλοιάρια καὶ ἐπήγαμεν εἰς ἐπίσκεψίν τους. Ἐκεῖ εὑρέθηκαν δύο στρατιῶται, ὅπου εἶχαν κάμη εἰς τὸ πλοῖόν μου, οἱ ὁποῖοι ὡς με εἶδαν, ἔτρεξαν καὶ ἔδωσαν τὴν εἴδησιν εἰς τοὺς ἄρχοντας τὸ ποῖος ἦμην.

Ἀριβάραμεν[3] εἰς τὴν ξηράν· ἐμαζεύθησαν, ἦλθον εἰς ἀπάντησίν μου, μὲ ὑπεδέχθησαν μετὰ μεγάλης τιμῆς.

Ἦτον δύο φίλοι ἄκροι τοῦ πατρός μου· εἶχαν ἀνταποκρίσεις· μὲ ἐκάθισαν, μὲ τὰ τσιμπούκια τους, γλυκὰ καὶ καϊβέ, ἦλθον αἱ κυρίαις τους, μὲ ἐχαιρέτισαν, καὶ ὁμιλήσαμεν πολλὰ περὶ τῆς ἐπαναστάσεως. Μὲ ἐπαρεκάλεσαν νὰ σταθῶ καὶ τὸ βράδυ διὰ νά με φιλεύσουν, καὶ δὲν μέ το ἐσυγχωροῦσεν ὁ καιρός· καὶ τὸ ἄλλο : διὰ νὰ μήν τους ἐξοδεύσω διὰ τοὺς 1000 στρατιώτας.

Ἦλθεν τὸ καΐκι, ὅπου εἶχον ναυλωμένο διὰ νά με ἀπεράσῃ τὸ πέρα μέρος Περαχώρας, καὶ ὅτε τους ἄφινα τὴν ὑγείαν, βλέπω τὸν πρῶτον νά με κάμῃ τεμενᾶ ὡς νὰ ἦμην Τοῦρκος· τὸν ἀντέκοψα.

ΞΥΛΟ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΜΠΑΝΤΑΗΝ

Μοῦ λέγει νὰ τον ἀγροικήσω εἰς τὸ ζήτημα : Αὐτὴν τὴν ὥραν ἐπερνοῦσεν ἓν καΐκιον ἰδικόν τους· μὲ λέγει :

— Κύριε Κριεζῆ, βλέπετε αὐτὸ τὸ καΐκι ; εἶναι ἀπ' ἐδῶ, καὶ ἔχει περίπου τῶν δύο μηνῶν, ὅπου λείπει καὶ μᾶς κάμνει τὸν καμπάνταην(ἤγουν ζορμπᾶς) καὶ μὲ πολλαὶς ἀχρείαις λέξεις· καὶ παρακαλοῦμεν, ἂν εἶναι δυνατόν, νά τον κράξῃς νὰ ἔλθῃ διὰ νά τον φοβερίσῃς, ὅτι ὁ τοιοῦτος εἰμπορεῖ νά μας φέρῃ καὶ τοὺς ἐχθροὺς νά μας σφάξουν τώρα, ὅπου εὑρισκόμασθε εἰς τὰ νησία.

Εὐθὺς διορίζω τὸν ἄνθρωπόν μου Ἰωάννην Μποῦχλαν, Ὑδραῖον, μὲ 60 στρατιώτας, ἐμβαρκαρίσθησαν εἰς τρεχαντήρια, τρέχουν ἐπάνω τους ντουφεκίζοντάς τους, ὅπου τον ἔκαμαν καὶ ἐγύρισεν.

Τὸν φέρνουν εἰς τὸ νησί, τὸν ἔβγαλαν ἔξω τὸν πλοίαρχον μὲ τοὺς ναύτας, μοῦ τους παρουσιάζουν ἐμπρός μου. Ἐκάλεσα καὶ ὅσους ἄλλους πλοιάρχους καὶ ἦλθον ἐμπρός. Ἐρωτῶ «τί ἄνθρωπος εἶναι, Τοῦρκος ἢ Ἕλλην;». Μὲ ἀποκρίνεται : «Ρωμαῖος». Τὸν λέω «πόσον καιρὸν λείπει ἀπὸ τὴν πατρίδα του» μὲ λέγει: «15 ἡμέρας». Τὸν ἐρωτῶ ποῦ ἔτρεχε τόσας ἡμέραις καὶ ἄλλα, καί τον λέω ὅτι:

— Ἐσὺ εἶσαι προδότης τῆς πατρίδος σου· σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὰ μάτια σου, καὶ πῶς με λέγεις ψεύματα, ὅπου ἐσὺ λείπεις περίπου τῶν 40 ἡμερῶν ;

Λέω τὸν ἄνθρωπόν μου, πηγαίνει εἰς τὸ ἴδιο καΐκι του, κόπτει ἓν κομμάτι σχοινίον κατραμάδο καί το φέρνει.

Τὸν στρώνουν κατὰ γῆς, τὸν κτυπῶ περίπου τῶν 50 εἰς τὰ μεριά, ὅπου νὰ ἰδοῦν καὶ οἱ ἄλλοι νὰ μὴν κάμνουν τὰ ὅμοια· ἔτρεχε καὶ ὀλίγον αἷμα.

Οἱ προὔχοντες βλέποντες τὸ δάρσιμον ἔφυγον.

Βλέπω καὶ ἔρχεται ἡ ἀρχόντισα τοῦ πρωτίστου· μὲ κάμει ριτζᾶν νά τής τον χαρίσω· εὐθὺς τὸν ἀπαράτησα λέγοντάς της, ἂν μου δίδει ὑπόσχεσιν, ὅτι δὲν θέλει πλέον νὰ φερθῇ ὡς ἐφέρθη καί με εἶπεν.

— Ἐγὼ σᾶς δίδω ἐγγύησιν.

Τότες τῆς λέω.

— Χάρισμά σου !

Ὁμιλῶ καὶ τοῦ δαρθέντος ὅτι : νὰ προσέξῃ καλὰ νὰ εἶναι εἰς τὴν ὁδηγίαν τῶν προκρίτων, εἰ δὲ καὶ πάλιν ἀρχίσῃ τὰ πρῶτα, πάλιν μετὰ 15 ἡμέρας θέλω ἀπεράσῃ ἀπ' ἐδῶ, καὶ ἂν μάθω ὅτι ἤρχισε πάλιν τὰ ὅμοια τότες πλέον ριτζᾶς δὲν γίνεται· καί με ὑπεσχέθη.

Καὶ ἔτσι ἄφησα τὴν ὑγείαν καὶ ἀνεχώρησα.

Ἤρχισαν φωνάζοντες τὸ καλόν μου εὐόδιον καὶ οἱ στρατιῶται μὲ τὰ δάκρυα καί μὲ πυροβολισμοὺς μὲ ἀπεχαιρέτισαν, φιλοδωροῦντάς τους 1,000 ρουμπιέδες.

(Ἕπεται).

2. Καλῶς ὁρίσατε.
3. Ἐφθάσαμεν.

ΡΩΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Χ Η Ν Ε Σ

(Μῦθος Κριλόφ.)

Μὲ βέργα μεγαλώτατη χωριάτης μιὰ φορά,
κοπάδι χῆνες ἔδιωχτε γοργὰ 'στὴν ἀγορά.
Νὰ ταῖς πουλήσῃ ἤθελε καὶ ἦτο βιαστικός,
καὶ δὲν ἐφαίνετο μ' αὐταῖς πολὺ εὐγενικός.
Εὐθὺς ποῦ τὸ συμφέρον τὸν ἄνθρωπο τὸν σπρώχνει,
ὄχι ταῖς χῆνες μόνο μ' ἄσχημο τρόπο διώχνει,
ἀλλὰ κι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο στέλλει κατὰ διαβόλου·
ὥστε δὲ φταίει, κατ' ἐμέ, ὁ χωρικὸς καθόλου.
Ἢ χῆνες ὅμως ἄλλα φρονοῦσαν ἢ καϋμένες,
κ' εὐθὺς ποῦ ἐπαντήθηκαν μὲ ἕνα διαβάτη,
τέτοια παράπονα ἄρχισαν νὰ λὲν γιὰ τὸ χωριάτη.
«Ποῦ ἄλλες χῆνες νὰ βρεθοῦν πλέον δυστυχισμένες ;
Κύτταξ' αὐτὸς πῶς μας κεντᾷ καὶ βάνουσα μᾶς σπρώχνει
καὶ ὡσὰν χῆνες πρόστυχες νὰ ἤμεθα, μᾶς διώχνει,
ἀλλὰ ὁ ἀμαθὴς αὐτὸς δὲ ξέρει
πῶς σέβας ἔχει χρέος νὰ μᾶς φέρῃ,
διότι καταγόμεθα ἀπὸ ἐκεῖνες
ταῖς ἀκουσμένες χῆνες,
ὁποῦ τὴν Ρώμη ἔσωσαν, καὶ ταῖς τιμοῦν ὡς τώρα.»
—Μὰ σεῖς διατὶ θέλετε νὰ σᾶς τιμοῦν στὴ χώρα ;
ὁ διαβάτης ἐρωτᾷ.—«Οἱ πρόγονοί μας.»—«Ναί, καλά,
τὰ ξέρω, τὰ ἐδιάβασα· ἀλλὰ
εἰπῆτε, σεῖς τί κάματε κατόρθωμα μεγάλο ;»
—Οἱ πρόγονοί μας ἔσωσαν τὴ Ρώμη· θέλεις ἄλλο ;
—Σωστό, μὰ σεῖς ποιὰ κάματε πρᾶξι ἐπαινετή ;
—Ἤμεῖς ; καμμία !—«Καὶ λοιπὸν ποιὰ ἔχετ' ἀρετὴ·
ἀφῆτε τοὺς προγόνους σας ἡσύχους· τί σας κάμνουν ;
Ἐκεῖνοι ὅ,τι ἔκαμαν ἀπολαμβάνουν·
σεῖς ὅμως, φιληνάδες μου, πιστεύοστέ τ' αὐτό,
εἶσθε καλαῖς καὶ ἄξιαις μόνο διὰ ψητό.

Τὸν μῦθον καθαρώτερα μπορεῦσα νὰ 'ξηγήσω,
πλὴν σιωπῶ, ταῖς χῆνές μας νὰ μὴ δυσαρεστήσω.

Π. Α. ΑΞΙΩΤΗΣ.

Ο Λ Γ Α

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΕΝΩ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

[Συνέχεια].

Ὁ ἱερεὺς βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ κτήματος καὶ τῶν γυναικῶν τῆς οἰκίας ἔστησεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς εὐρυτέρας αἰθούσης τράπεζαν, ἣν ἐκ τοῦ προχείρου μετέβαλον εἰς βωμὸν κοσμήσαντες αὐτὴν διὰ κηροστατῶν ἀνθέων καὶ κλάδων. Ἤνοιξαν ὅλας τὰς θύρας τῆς οἰκίας. Χωρικοί τινες εἰσῆλθον καὶ κατέλαβον γωνίαν τινά, ὡς ἵνα συμπληρώσωσι τὴν εἰκόνα. Ἐνώπιον δὲ τῶν ὀλιγαριθμων καὶ ἁπλοϊκῶν τούτων μαρτύρων, ὁ ἱερεὺς ἐτέλεσε τὸ μυστήριον τοῦ γάμου τοῦ πρίγκιπος Παύλου Βαρίνσκυ καὶ τῆς Ὄλγας Βολγίν.

Οὐδὲν εἶχεν ἡ τελετὴ ἐκ τῆς συνήθους μεγαλοπρεπείας καὶ λαμπρότητος, ἥτις χαρακτηρίζει ἐν Ρωσίᾳ τὰς παρομοίας ἑορτάς : ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν μεμνηστευμένων δὲν ἐτέθησαν ποσὸς χρυσᾶ στέφανα· τὰ πλήθη τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων δὲν περιεκύκλουν αὐτούς. Ἀλλὰ τί σημαίνει ; Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἦσαν ἤδη νυμφευμένοι. Δὲν ἦτο οὗτος ὁ πόθος ἀμφοτέρων ; Ἡ Ὄλγα δὲν εἶχεν ἄλλην θέλησιν ἢ τὴν τοῦ πρίγκιπος. Οὐδ' ἐσκέφθη νὰ ἐξετάσῃ τὸν λόγον, δι' ὃν οὗτος δὲν περιέβαλε τὸν γάμον των διὰ τῆς συνήθους ἐπισημότητος, τὸν λόγον, δι' ὃν δὲν παρουσίασεν αὐτὴν μεθ' ὑπερηφανίας εἰς πάντας ὡς σύντροφον νόμιμον καὶ ἐκλεκτὴν τοῦ μέλλοντός του, καὶ δι' ὃν προετίμησε τὴν ἀπόκρυφον ἑκείνην ἕνωσιν. Ὄχι, οὐδὲν ἐζήτασεν ἐκ πάντων τούτων, διότι ἠγάπα, ὡς δέον ν' ἀγαπᾷ τις, ἐν ὅλῃ τῇ ἁπλότητι τῆς καρδίας της, ἀπολύτως ἀδιάφορος πρὸς τὴν ματαιοφροσύνην, τὴν ὑπερηφανίαν, τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς προλήψεις τοῦ κόσμου, ἑνὶ λόγῳ, ἀδιάφορος πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν ἦτο ὁ ἔρως της !

Τὴν ἐπαύριον τῶν ἰδιωτικῶν τούτων γάμων, ὁ πρίγκιψ ὡδήγησε τὴν σύζυγόν του εἰς μεγαλοπρεπῆ κατοικίαν, ἣν ἐκέκτητο εἰς ἀπόστασιν πεντήκοντα λευγῶν ἀπὸ τοῦ χωρίου.

Διῆλθον ἐποχὴν ὁλόκληρον ἐν τῇ γλυκείᾳ μέθῃ τοῦ μονήρους βίου καὶ τοῦ ἀμοιβαίου ἔρωτος. Οὐδεὶς ἦλθε νὰ ταράξῃ τὴν ἀπομόνωσίν των. Ἡ Ὄλγα δὲ μακρὰν τοῦ νὰ παραπονῆται, ηὐχαρίστει ὁλονὲν τὸν σύζυγόν της ἐπὶ τῇ ἐπιτυχεῖ ἐκλογῇ τῆς διαμονῆς ταύτης. Ὁ Βαρίνσκυ ἰδίᾳ ἐφαίνετο εὐτυχέστατος βλέπων αὐτὴν ἐκλαμβάνουσανοὕτω τὰ πράγματα.

« Ἔχεις δίκαιον, τῇ ἔλεγεν, ἔχεις δίκαιον, ὅταν ὑπάρχῃ ἔρως, ὁ εἷς εἶναι διὰ τὸν ἄλλον τὸ σύμπαν ὁλόκληρον».

Οὐδέποτε τῷ διέφευγεν εὐκαιρία νὰ κατηγορῇ τὰς γυναῖκας· ἔλεγεν ὅτι ἦσαν ἀνίκανοι νὰ αἰσθάνωνται φιλίαν πρὸς ἀλλήλας, ὅτι ἡ βάσις τοῦ χαρακτῆρός των εἶναι ἡ ζηλοτυπία καὶ ὅτι δὲν εἰσδύουσιν εἰς τὴν ἀγάπην μιᾶς ὁμοφύλου των ἢ ὅπως καταστρέψωσι τὴν εὐτυχίαν της.

«Πιστεύω, ἀγαπητέ μοι, εἰς ὅσα λέγεις, ἀπήντα ἡ Ὄλγα· φαίνεσαι γνωρίζων αὐτὰς τόσον καλῶς ! Ἀληθῶς ὅμως, δαπανᾷς εἰς μάτην τὴν εὐγλωττίαν σου, ἐκτὸς τῆς ἀδελφῆς σου —πότε θά την ἴδωμεν τὴνφιλτάτην ἐκείνην πριγκίπισσαν, —ἐκτὸς τῆς ἀδελφῆς σου, τῆς ὁποίας γνωρίζεις τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πτωχήν σου σύζυγον, πρὸς οὐδεμίαν ἄλλην συνεδέθην τόσον στενῶς καθ' ὅλον μου τὸν βίον. Ἡ καρδία μου δὲν ἐξῆλθε τῆς οἰκογενείας σου ! προσέθεσε τείνουσα αὐτῷ τὰς χεῖράς της.

— Εἴθε πάντοτε οὕτω νὰ ὁμιλῇς καὶ οὐδέποτέ τις νὰ ὑπεισέλθῃ μεταξὺ ἡμῶν!»

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ κυνηγίου εὐπατρίδαι τινὲς τῶν περιχώρων ἐπεσκέφθησαν τὴν ἔπαυλιν· ἔτυχον δὲ καλλίστης δεξιώσεως, καίτοι δὲν εἶναι πιστευτὸν ὅτι μετέβησαν ἐκεῖ κατὰ πρόσκλησιν τοῦ πρίγκιπος. Προσηνέχθησαν τῇ Ὄλγα μετ' ἀμέμπτου φιλοφροσύνης σχεδὸν ὑπερβολικῆς. Ἐν τῇ συμπεριφορᾷ των ὑπῆρχε πλειότερόν τι τῆς ἀφελοῦς ἑκείνης φιλοφροσύνης ἀνθρώπων μεταχειριζομένων ἀλλήλους ὡς ὅμοιος τὸν ὅμοιον, γνωριζόντων κάλλιστα τὰ ἀμοιβαῖα καθήκοντά των καὶ μὴ φοβουμένων νὰ λησμονηθῶσι ταῦτα.

Ἡ Ὄλγα ἐφαίνετο ἀδιάφορος εἰς τοῦτο. Ἴσως ὁ βίος, ὃν εἶχε διέλθη μακρὰν τοῦ κόσμου, δέν την εἶχεν ἐξασκήσῃ εἰς τὰς λεπτομερεῖς ταύτας παρατηρήσεις· ὁ Βαρίνσκυ ἐξ ἄλλου δὲν ἠθέλησε νά την καταστήσῃ προσεκτικήν. Ἐγνώριζεν ἐν τούτοις, ὅτι τινὲς τῶν εὐγενῶν ἐκείνων γειτόνων ἦσαν ἔγγαμοι καὶ χωρὶς νὰ ποθήσῃ σχέσεις μετὰ τῶν κυριῶν των, ἅπαξ ἢ δὶς ἐν τούτοις ἐσκέφθη ὅτι τὰ δεῖπνά των ἐστεροῦντο ζωηρότητος : ἄνθος τι, μία ἄκρα ταινίας καὶ ἓν φόρεμα γυναικεῖον συνεβιβάζοντο τόσον πρὸς τὰ φῶτα, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νά μή τα φέρῃ μία καὶ μόνη γυνή.

Ϛ

Πρωΐαν τινα κατὰ τὸ πρόγευμα, ἐν ᾧ ὁ Βαρίνσκυ εἶχεν ἐξέλθη πρὸς ἀκρόασιν τῶν κυναγωγῶν του :

«Εἰξεύρετε, κύριοι, εἶπεν ἡ Ὄλγα πρὸς τοὺς ξένους της, ὅτι αἱ ἡμέραι μοὶ φαίνονται ἀτελεύτητοι, ἀφ' ὅτου τας διέρχομαι μόνη,—ὅπερ συμβαίνει συνεχῶς ἀφ' ὅτου προσλαμβάνετε μεθ' ὑμῶν τὸν σύζυγόν μου; —'Εὰν συνωδεύεσθε τοὐλάχιστον ὑπὸ τῶν κυριῶν σας, δέν θά σας ἀνέμενον μόνη ἐγώ».

Ἡ ἐρώτησις ἦτο ἄμεσος. Αἱ ἀπαντήσεις ὑπῆρξαν πλήρεις προφάσεων: ὁ εἷς ἐβεβαίου ὅτι ἡ σύζυγός του ἦτο ἀσθενὴς ἀπὸ ἔτους ἤδη· ὁ ἕτερος ὅτι ἡ ἰδική του ἐταζείδευε — καίτοι ἡ Ὄλγα εἶχε πάντα λόγον νὰ πιστεύσῃ τὸ ἐναντίον —. Καὶ πάντες ἔλεγον τὰ μικρὰ ταῦτα ψεύδη μετὰ τῆς ἕξεως ἐκείνης, ἥτις εἶναι, φεῦ ! ἀπόλυτος σχεδὸν ἀνάγκη τοῦ κοινωνικοῦ βίου· ἀλλ' ἡ Ὄλγα διέκρινεν ἐκ τῆς στάσεως, ἐκ τῶν κινήσεών των, βεβιασμένον τι, ὅπερ τῇ προὐξένησε δεινὴν ἐντύπωσιν. Οἱ ὀφθαλμοί της παρετήρουν τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον, προσπαθοῦντες νὰ μαντεύσωσιν ἐν ᾧ ἐκεῖνοι ἐζήτουν νὰ περιβληθῶσι προσωπίδα ἀδιαπέραστον. Ἐξαίφνης ἀπαισία ἀκτὶς φωτὸς διῆλθε τοῦ πνεύματός της καὶ ὠχριῶσα ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας της.

« Θεέ μου, εἶπε συγκρατοῦσα μετὰ κόπου δύο δάκρυα, ἅτινα κατέκαιον τὰ βλέφαρά της, ἐὰν . . . ἀλλ' ὄχι . . . εἶμαι τρελλή ... Ὁ Παῦλος ! ὁ σύζυγός μου ... ὁ τιμιώτερος τῶν ἀνθρώπων ! Μὴ δὲν γνωρίζω τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου ! Ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος ἐφαίνετο τόσον τίμιος ! Καὶ οἱ χωρικοί, οἱ μάρτυρες ἡμῶν ; . . . πάντες συνένοχοι τότε ;... εἶναι ἀδύνατον ! καὶ τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ γάμου, ὅπερ φυλάσσω ἐν τῷ γραφείῳ μου ;... Ὦ ! παραφρονῶ .... ναί, παραφρονῶ καὶ προσβάλλω διὰ τῶν ὑποψιῶν μου τὸν ἄριστον, τὸν τιμιώτερον τῶν ἀνθρώπων .... ὀφείλω νὰ τρέξω πρὸς αὐτόν, ὅπως τῳ ζητήσω συγχώρησιν !»

Καθ' ἣν στιγμὴν θὰ ἐξῆρχετο, ὁ πρίγκιψ εἰσῆλθεν ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἕτοιμος διὰ τὴν θήραν, κρατῶν μάστιγα εἰς τὴν χεῖρα καὶ φέρων μετὰ πολλῆς χάριτος κομψοτάτην περιβολήν.

« Ἐπὶ τῶν ἵππων, κύριοι,» εἶπε τοῖς φίλοις του, «οἱ ἰχνηλάται μας ἔκαμαν νέαν ἐπιθεώρησιν, ἥτις ὑπόσχεται ἡμῖν πολλά.»

Ἡ Ὄλγα ἐννοήσασα ὅτι δὲν ἦτο κατάλληλος στιγμὴ πρὸς ἐξηγήσεις τόσον σπουδαίας, ἐσίγησεν, ἀλλ' ἔρριψεν ἀκουσίως ἴσως παρατεταμένον βλέμμα ἐπὶ τοῦ συζύγου της, βλέμμα, ὅπερ ἐξέφραζε τόσην ταραχήν, τόσην ὀδυνηρὰν καὶ βαθεῖαν ἀγάπην ἅμα, ὥστε ὁ Παῦλος συνεκινήθη καὶ ἀποχαιρετίζων αὐτὴν προσεκόλλησε τὰ χείλη του θερμότερα ἢ ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς συζύγου του.

« Φίλε μου, εἶπε κύπτουσα πρὸς αὐτόν. Ἔχω πολλὴν ἀνάγκην νά σοι ὁμιλήσω· μετὰ τὸ κυνήγιον θὰ θελήσῃς νά μοι δώσῃς στιγμάς τινας;

— Στιγμάς τινας ; ἀλλά, πλάσμα παράφρον, δὲν εἰξεύρεις ὅτι ἡ ζωή μου, ὅλη ἡ ζωή μου σοὶ ἀνήκει ;...

« Τί θέλει νά μοι εἴπῃ ; ἐψιθύρισεν ἀπομακρυνόμενος ἵνα συνενωθῇ μετὰ τῶν φίλων του. Πόσον ὡχρὰ ἦτο ! Πόσον ἀνήσυχος ἐφαίνετο ! Δάκρυα ἔλαμπον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της . . . . Ὦ εὐτυχία μου !»

Ὁ πρίγκιψ θὰ προετίμα νὰ μένῃ πλησίον τῆς συζύγου, ἀλλὰ θὰ προὐκάλει τὰς ὑπονοίας τῶν φίλων του : ἀπῆλθε λοιπόν. Ἦτο ὅμως σκεπτικὸς καὶ τόσον προφανῶς ἀφῃρημένος, ὥστε ἐστάθη ἀδύνατον νὰ μή το διακρίνωσιν. Ὅτε εἶδε τοὺς κυνηγοὺς εὑρισκομένους ἐν τῇ μέθῃ τῆς καταδιώξεως, κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὴν ἔπαυλιν διὰ παρακάμψεως ἔφθασε πλησίον τῆς Ὄλγας, καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη οὐδόλως τον ἀνέμενεν, εἰσῆλθε δ' εἰς τὸ δωμάτιόν της χωρὶς νὰ κρούσῃ τὴν θύραν, ὡς σύζυγος — ἢ μᾶλλον ἀπατῶμαι — ὡς ἐραστής.

Τὴν εὗρε κλαίουσαν. Ἐν τούτοις, ἐκείνη ἅμα τον εἶδεν, ἐσφόγγισε τὰ δάκρυά της καὶ ἐπανεῦρε πρὸς χάριν του τὸ θελκτικώτερον τῶν μειδιαμάτων της.

«Τί ἔχεις λοιπόν, κακὸν παιδίον ;» εἶπεν ὁ πρίγκιψ καταφιλῶν τοὺς ὀφθαλμούς της, «διατί κλαίεις ; Τί ἔχεις, τί δύνασαι νὰ ἔχῃς ; Ἔπαυσεν ἡ εὐτυχία μας, ὦ ἀδελφὴ τῆς Ψυχῆς, ὦ κόρη τῆς Εὔας ;

Τὰ δάκρυα τῆς Ὄλγας ἔρρευσαν ἐκ

νέου καὶ ἤδη δὲν ἐσκέφθη πλέον νὰ τα σφογγίσῃ.

— Λοιπόν, ναί, εἶπεν ἐν μέσῳ τῶν ὀλολυγμῶν της, εἶμαι ἀδελφὴ τῆς Ψυχῆς σου καὶ κόρη τῆς Εὔας καὶ ὡς αὐτή, θῦμα δεινῆς περιεργίας . . . Φίλε μου, θέλω νὰ μάθω !

— Καὶ τί θέλεις νὰ μάθῃς, Θεέ μου ; δὲν σ' ἐννοῶ. Τί ποθεῖς νὰ μάθῃς ; Δὲν εἰξεύρεις, ἀγνώμων, ὅτι σε ἀγαπῶ καὶ πόσον σε ἀγαπῶ ; καὶ δέν μοι εἶπες ἑκατοντάκις ὅτι ὁ ἔρως οὗτος εἶναι ἡ ζωή σου ; Μὲ ἠπάτας λοιπὸν τότε ἢ μετεβλήθης ; ἀφ' οὗ εἶσαι δυστυχὴς, τοῦτο σημαίνει ὅτι δέν σοι ἐπαρκῶ πλέον...

— Σὲ λατρεύω καί το γνωρίζεις ! ἀλλ' ὁ ἔρως οὗτος, ὅστις εἶναι ἡ εὐτυχία μου, εἶναι καὶ τὸ μαρτύριον μου... αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν πιεζομένην ὑπὸ μυστηρίου, ἐν ᾧ δὲν δύναμαι νὰ εἰσδύσω ... καὶ ὅπερ με φονεύει ! Ναί, Παῦλε, μὲ φονεύει !

— Τοῦτο ὅμως θὰ συμβαίνει ἀπὸ ὀλίγου χρόνου· πρὸ δύο ἡμερῶν ἐφαίνεσο τόσον εὐτυχής !

— Ἤμην εὐτυχής, φίλε μου, καὶ εἶμαι ἀκόμη, χάρις τῷ Θεῷ, ἀλλ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν αἰφνήδιαι ἀνησυχίαι κεντῶσι τὴν καρδίαν μου ὡς βέλη, καὶ κατ' ἐκείνας τὰς στιγμὰς τὸ ἄλγος μου εἶναι τόσον δρυμύ, ὥστε δὲν εἶμαι πλέον κυρία ἐμαυτῆς, τὰ δάκρυά μου ρέουν παρὰ τὴν θέλησίν μου καὶ νομίζω ὅτι θὰ προετίμουν τὸν θάνατον ἀπὸ τὸν πόνον αὐτόν.

— Ἀληθῶς δὲν ἐννοῶ πλέον· ἐδῶ δὲν ζῆθα εἰς κάνένα μαγευμένον πύργον, μὲ ὅλας δὲ τὰς προσπαθείας μου, δὲν διακρίνω μυστήριον ἢ ἐν τῇ τρελλῇ φαντασίᾳ σου. Τί σε ταράττει ; εἰπέ, εἰπὲ λοιπόν, τίνος στερεῖσαι ; Εἰξεύρεις ὅτι *θέλω* νὰ ἦσαι εὐτυχής !

Ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ, ἡ Ὄλγα ἠγέρθη μεθ' ὁρμῆς καὶ λαβοῦσα τὰς χεῖρας τοῦ συζύγου της, τὸν παρέσυρεν εἰς τὸ ἄνοιγμα παραθύρου τινος καὶ παρατηροῦσα αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτί :

— Παῦλε, τῷ εἶπε μετὰ χαμηλῆς καὶ τρεμούσης φωνῆς, Παῦλε, μή με ἀπατᾷς! Ὦ ! σὲ ἱκετεύω, μή με ἀπατᾷς· εἶμαι πράγματι σύζυγός σου ;

— Παράδοξος ἐρώτησις ! Καὶ διατὶ ἀμφιβάλλεις ; Βεβαίως παραληρεῖς ! ἀπήντησεν ὁ Βαρίνσκυ προσπαθῶν νὰ μειδιάσῃ.

Ἀλλ' ἡ Ὄλγα ᾐσθάνθη τὰς χεῖράς του τρεμούσας καὶ παρετήρησεν ὅτι μεθ' ὅλην τὴν δύναμιν, ἣν εἶχεν ἐφ' ἑαυτοῦ ὁ Παῦλος ὠχρίασεν.

«Ἐὰν εἶμαι σύζυγός σου, διατὶ δέν με μεταχειρίζονται ὡς τοιαύτην ; ἐξηκολούθησεν ἡ Ὄλγα.

— Μὴ δέν σε ἐσεβάσθησαν ; ἠρώτησεν ὁ Βαρίνσκυ, οὐτινος τὰ χείλη ἔτρεμον. Καὶ τίς αὐτός ; λέγε, λέγε λοιπόν !

— Οὐδείς, οὐδείς, σοί το ὀμνύω !

— Ἀλλὰ τότε ἐξηγήθητι, ἐὰν θέλῃς νὰ ἐννοήσω.

— Οὐδὲν ἔχω νὰ ἐξηγήσω . . . τοῦτο μόνον δύναμαι νά σοι εἴπω ὅτι ἡ ἀτμοσφαῖρα ἐμπεριέχει κἄτι τὸ ὁποῖον αἰσθάνομαι καὶ ὅπερ εἶναι μυστηριῶδες δι' ἐμέ.

— Θὰ παραδεχθῇς τότε ὅτι μοι εἶναι δύσκολον ν' ἀπαντήσω εἰς ὅ,τι δὲν ἐκφράζεις.

— Διατὶ δὲν ἐπεσκέφθημεν ! οὐδεμίαν τῶν γειτόνων μας ;

— Διότι, μάθε το λοιπόν, διότι εἶμαι ἐγωιστὴς καὶ προτιμῶ νὰ ἦσαι ἀποκλειστικῶς ἰδική μου καὶ οὐχὶ νὰ σε συμμερίζωμαι.

— Καὶ πῶς συμβαίνει νὰ βλέπωμεν περὶ ἡμᾶς μόνον ἄνδρας ;

— Δέν μοι ἐξέφρασας ἑκατοντάκις ὅτι τους προτιμᾷς ;

— Οὐδέποτε εἶπον τοῦτο ! Ἄλλως, πάντοτε ἄνδρες καὶ οὐδέποτε γυναῖκες: δὲν εὑρίσκεις καὶ σὺ αὐτὸς ὅτι τοῦτο θ' ἀρχίσῃ νὰ φαίνεται παράδοξον ;

— Ὄχι εἰς ἐμέ, τοὐλάχιστον, διότι, ἀφ' ὅτου σε γνωρίζω, δὲν ὑπάρχει δι' ἐμὲ ἄλλη γυνὴ ἐκτὸς σοῦ. Ἀλλ' ἀφ' οὗ το ἐπιθυμεῖς, θὰ ἐκλέξω ὅλας τὰς ὡρκίας κούκλας τῆς γειτονίας καί σοι ὑπόσχομαι ὅτι τὴν πρώτην ἡμέραν, ἣν θὰ εὐαρεστηθῇς νὰ ὁρίσῃς, θὰ ἔχῃς συναναστροφὴν ἀξίαν σοῦ.

— Ἀγαθῇ τύχῃ! ἀπήντησεν ἡ Ὄλγα, ἧς αἱ παρειαὶ ἀνελάμβανον βαθμηδὸν τὰ ὡραιότερα χρώματα καὶ τὸ βλέμμα ἠκτινοβόλει, αἰσθάνομαι ὅτι θὰ γείνω ὀλίγον «τοῦ κόσμου.» Ὑπερηφανεύομαι τόσον διὰ σέ, ὡραῖέ μου πρίγκιψ, καὶ εἶμαι τόσον εὐτυχής ἕνεκα σοῦ, λατρευμένε μου Παῦλε, ὥστε θέλω νά με ἴδωσιν ὀλίγον εἰς τὸν βραχίονά σου. Θὰ κάμωμεν τὰς ἐπισκέψεις τοῦ γάμου εἰς ὅλας τὰς ἐπαύλεις τῶν περιχώρων.

— Βεβαίως, ἀφ' οὗ ἔχεις τὴν διάθεσιν ! ἀπήντησεν ὁ Βαρίνσκυ μετὰ ποιᾶς τινος ἀμηχανίας.

— Πότε ἀρχίζομεν ;

— Ἀλλὰ... ἅμα θελήσῃς... μετὰ τὸ κυνήγιον λ. χ. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπισκεφθῶμεν ἄλλους, ἐν ᾧ φιλοξενοῦμεν.

— Ἐ! ἂς φύγωσι λοιπόν ! Εἰπέ μοι ! Τὸν χειμῶνα τοῦτον θὰ μεταβῶμεν εἰς Μόσχαν : θὰ κατοικήσωμεν παρὰ τῇ ἀδελφῇ σου καὶ θά με ὁδηγήσῃς εἰς τοὺς χορούς;

— Θά σε ὁδηγήσω πανταχοῦ. Ὀφείλω νὰ σοι παράσχω τὴν διασκέδασιν, ἥτις εἶναι ἡ εἰρωνεία τῆς εὐτυχίας, ἀφ' οὗ δὲν δύναμαι πλέον νά σοι ἀποδώσω τὴν εὐτυχίαν αὐτήν ! προσέθεσεν ὁ Βαρίνσκυ μετά τινος μελαγχολικοῦ ὕφους, ὅπερ δὲν ἦτο σύνηθες αὐτῷ.

— Ὦ ! εἶσαι καλὸς ὡς ἄγγελος ! εἶπεν ἡ Ὄλγα περιβάλλουσα διὰ τῶν βραχιόνων της τὸν λαιμὸν τοῦ συζύγου της καὶ θλίβουσα αὐτὸν ἐπὶ τοῦ στήθους της. Ἀλλὰ καθησύχασον· τοῦτο ἦτο ἁπλῆ δοκιμασία, μία ἐπιθυμία χαδευμένου παιδίου ἢ μᾶλλον ἀποτέλεσμα ἀνοήτου φόβου... Τί θέλεις ; ἐκτιμῶ τόσον τὴν εὐτυχίαν μου, ὥστε φοβοῦμαι πάντοτε μή την ἀπολέσω· ἀλλ' οἱ καλοί σου λόγοι μὲ καθησύχασαν καὶ μόνον μετὰ σοῦ ποθῶ νὰ ζήσω, καὶ μόνον διὰ σέ.

— Σὲ ἀναγνωρίζω τέλος ! εἶπεν ὁ πρίγκιψ ἀποδίδων αὐτῇ τὴν θερμήν της περίπτυξιν· σὲ ἀναγνωρίζω... ἀλλὰ σὲ ἐξορκίζω, ἀπόφευγε εἰς τὸ μέλλον τοιαύτας ἐπικινδύνους σκέψεις : θὰ κατέστρεφε τὴν εὐδαιμονίαν μας ! Ἀλλ' ὅμως, ἂν σοι ἐπανέλθωσι — τίς δύναται νὰ βασισθῇ εἰς κεφαλὴν γυναικός ;

— Ὁ σύζυγός της, κύριε !

— Εἴθε ! ἀλλ' ὅμως, ἐάν σοι ἐπανέλθωσι, μὴ λείψῃς νά μοί τας εἴπῃς.

— Βεβαίως ! ἀπήντησεν ἡ Ὄλγα ἐρειδουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ πρίγκιπος.

Οἱ κυνηγοί, οἵτινες εἶχον παρατηρήσῃ τὴν ἔκλειψιν τοῦ φιλοξενοῦντος αὐτούς, μετὰ θήραν ἐντελῶς ἀτυχῆ, ἐπανῆλθον ἀργὰ κεκμηκότες. Μεθ' ὅλας τάς ἡρωικὰς προσπαθείας τοῦ Βαρίνσκυ, οὐ ὁ οἶστρος καὶ ἡ εὐθυμία ἔκαμαν θαύματα, ψυχρόν τι καὶ βεβιασμένον ἐπεκράτει καθ' ὅλον τὸ γεῦμα. Ἕκαστος προσεπάθει νὰ ὑποκρύψῃ τοῦτο, ἀλλὰ γυνὴ εὐφυὴς καὶ προδιατεθειμένη, οἵα ἦτο ἡ Ὄλγα, δὲν θὰ ἐβράδυνεν ἔτι ἐπὶ πολὺ νὰ διακρίνῃ τὰ συμπτώματα.

Ἡ ἀμφιβολία κατέλαβεν αὐτὴν ἐκ νέου. Καὶ ἤδη δὲν ἠδύνατο πλέον οὔτε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν σύζυγόν της. Ἐὰν εἶπε τὴν ἀλήθειαν — ἡ ἀτυχὴς ἀμφέβαλλε περὶ τούτου —, νέαι ἐρωτήσεις θά τον προσέβαλλον βεβαίως, ἐάν δὲ ἐψεύσθη, θά τον κατεδίκαζον νὰ ψευσθῇ πάλιν. Διὰ χαρακτῆρα ἀκέραιον, διὰ καρδίαν τρυφεράν, τὸ μαρτύριον τῆς ἀμφιβολίας εἶναι τῇ ἀληθείᾳ φοβερόν. Ἡ Ὄλγα ὑπέστη τοῦτο μετὰ γενναιότητος ἐγκλείουσα ἐν ἑαυτῇ τὴν ὑπόνοιαν καὶ μὴ δεικνύουσα τῷ συζύγῳ της ἢ ὀφθαλμοὺς γαληνιαίους καὶ μέτωπον ἤρεμον.

Οἱ ἐπισκέπται ἐγκατέλιπον τὴν ἔπαυλιν ταχύτερον ἀφ' ὅ,τι εἶχον ὁρίσει κατ' ἀρχάς, προφασιζόμενοι διαφόρους λόγους. Ἑβδομάδας τινὰς πρότερον οἱ δύο σύζυγοι θὰ ἐνεθουσιάζοντο. Ἤδη ἐδειλίων ἀμφότεροι πρὸ τῆς μοναξίας ταύτης.

«Ἂς ἴδωμεν, ἔλεγεν ἡ Ὄλγα, ἐὰν καὶ τώρα θά μοι ἀναφέρῃ περὶ τῶν ἐπισκέψεων, ἃς ἐσκοπεύομεν νὰ κάμωμεν μετὰ τὴν ἀποδημίαν τῶν κυνηγῶν !»

«Πόσον ἐπεθύμουν νὰ εἰξεύρω ἂν ἔχῃ ἔτι ὑπονοίας, ἐσκέπτετο καὶ ὁ πρίγκιψ.

Παρῆλθον ἡμέραι τινές χαλεπαί. Ἀμφότεροι ἔπασχον.

Ἡ ἀπομόνωσις, ἥτις πρὸ μικροῦ ἔτι παρεῖχεν αὐτοῖς τοσαῦτα θέλγητρα, καθίστατο ἤδη στενοχωρία καὶ κίνδυνος. Οὕτω συμβαίνει πάντοτε, ὅτε δύο καρδίαι κοινὰ ἔχουσαι πάντα τὰ αἰσθήματα ἀρχίζουσι νὰ ἔχωσιν ἀπόκρυφόν τι πρὸς ἀλλήλας. Τοῦτο εἶναι ἡ ἀφετηρία κρίσεως, ἥτις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὰς μεγαλειτέρας δυστυχίας· ἐκεῖ, πράγματι, ἐνυπάρχει, ἂν δὲν προσέξῃ τις, σπέρμα ἀποχωρισμοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον προσεχοῦς. Οὐδέποτε νὰ ἔχωσι μυστικὰ πρὸς ἀλλήλους ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀγαπῶνται ἀμοιβαίως !

Ἡ Ὄλγα καίτοι ἐφιλοτιμεῖτο νὰ μὴ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὸν σύζυγόν της τὴν ὀχ-

πόσχεσίν του, ἐθαύμαζεν ἐν τούτοις πῶς ἐκεῖνος τὴν ἐλησμόνει, ἐν ᾧ ἐγνώριζε τὴν ἐπιθυμίαν της : νὰ σχετισθῇ πρὸς τοὺς γείτονας.

Ὁ Βαρίνσκυ ἐξ ἄλλου, ἔβλεπεν ὅλας τὰς δυσχερείας τῆς καταστάσεως ταύτης καὶ ἐσκέπτετο ὅτι ὅσον ἐπιδέξιος καὶ ἂν ἦτο, ὅλη ἡ διπλωματική του δεινότης δὲν ἐξήρκει ἵνα κατανικήσῃ αὐτάς. Ἐπροφασίσθη κατ' ἀρχὰς ἀπαραίτητον ταξείδιον εἰς Πετρούπολιν, ἔνθα θὰ ἠναγκάζετο νὰ μένῃ ἑβδομάδας τινάς.

— Καὶ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, θὰ μείνω μόνη ἐγώ, ἤτις δὲν ἤθελον ποτὲ νά σε ἀποχωρισθῶ; ἠρώτησεν ἡ δυστυχὴς γυνή, ἧς τὸ στῆθος ἐπόνει... Ἐὰν τοὐλάχιστον ἀνέμενες ὀλίγους μῆνας... προσέθηκε νεύουσα πρὸς τὰ κάτω τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐρυθριῶσα.

— Θὰ εἶμαι ἐδῶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἀπεκρίθη ὁ πρίγκιψ ἐναγκαλιζόμενος αὐτὴν τρυφερῶς. Μὴ ἀνησυχεῖς λοιπόν, μὴ θλίβεσαι, προσφιλεστάτη μοι Ὄλγα, σοὶ ἀφίνω τὰς γλυκυτέρας μου σκέψεις καὶ τὸ ζῶν ἤδη τεκμήριον τοῦ ἔρωτός μας· θάρρος ! σκέπτου, ἐξ ἄλλου, ὅτι δὲν ἀναχωρῶ μόνον δι' ἐμέ, σκέπτου ὅτι τὸ ταξειδιόν μου σ' ἐνδιαφέρει καὶ σὲ ἐπίσης...

Καὶ ἀνεχώρησε χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ προσθέσῃ.

[Ἕπεται].

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Φυλλάδ. 1, 2, 3, 4, 5.

Ἄρθρον 2ον, σελ. 1. «**Ἀα** (ἐκ τοῦ παλαιογερμ. aha, Λατ. aqua κτλ.)—δ') ποταμὸς ἐν τῷ Ἐλβετικῷ καντονίῳ Οὐντερβάλδεν, ἔχων ροῦν **32** περίπου χμ. καὶ διὰ τῆς λίμνης Σάρνερ ἐκβάλλων εἰς τὴν λίμνην τῆς Λουκέρνης (Vierwaldstaetter).»

Ἐν πρώτοις παρατηρητέον ὅτι ὁ ποταμὸς οὗτος ἐλέγετο *Ἄιφα* παρὰ τοῖς παλαιοῖς, εἶτα δὲ ὅτι τὸ *παλαιογερμανικὸς* εἶνε κακόζηλος καὶ πληημελὴς μετάφρασις τοῦ altdeutsch, ὅπερ συγχέει ὁ ἐγκυκλοπαιδικὸς ἀρθογράφος πρὸς τὸ alt*hoch*deutsch τοῦ πρωτοτύπου κειμένου. Σημειωτέον πρὸς τούτοις ὅτι τὸ *παλαιογερμανικὸς* εἶνε τόσον κομψὸν καὶ ἐπίχαρι ὅσον θὰ ἦτο καὶ τὸ *παλαιοελληνικὸς* ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ *παλαιὸς* ἢ *ἀρχαῖος Ἑλληνικός*. Πλὴν τούτων καὶ ἡ ἐπιφερομένη Γερμανικὴ λέξις Vierwaldstaetter δεικνύει ὅτι ὁ συντάκτης δὲν ἔχει σαφεῖς γνώσεις τῆς Γερμανικῆς γλώσσης, διότι ἄλλως θὰ ἐγίνωσκεν ἐκ τῶν πρώτων σελίδων τῆς Γερμανικῆς γραμματικῆς ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λεχθῇ Vierwaldstaetter ἀλλὰ Vierwaldstätter*see*. Καθ' ὅλου ὅμως ὑποβάλλομεν εἰς τὴν κρίσιν παντὸς νοήμονος ἀναγνώστου. νὰ γνωμοδοτήσῃ ὁποίαν σπουδαιότητα διὰ τοὺς Ἕλληνας ἔχει ὁλόκληρον τάνωτέρω ἄρθρον, ἀφ' οὗ μάλιστα οὐδ' ἔν τισιν εἰκοσατόμοις Γερμανικοῖς Λεξικοῖς ἐκρίθη ἄξιον νὰ συμπεριληφθῇ.

Ἄρθρον 3ον, σελ. 2α. «**Ἀαγ** κώμη τῆς Ἄνω Βαυαρίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βάσερβούγ, ἔχουσα 1033 κατ. τῷ 1885.»

Οὐδ' ἡ *κώμη* αὕτη εὑρίσκεται ἐν τοῖς οἰκείοις τῶν Γερμανῶν Λεξικοῖς, ἀδυνατοῦμεν δὲ νὰ κατανοήσωμεν τὴν χρησιμότητα τοιούτων ἀλλοδαπῶν καὶ Εὐρωπαϊκῶν *χωρίων*, ἀφ' οὗ μάλιστα παραλείπονται τὰ τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν, οἷαί εἰσιν ἡ Μακεδονία, Κρήτη καὶ ἄλλαι. Πλὴν τούτου εἴδομεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅτι τὸ ταυτόγραφον Haag τῆς Ὀλλανδίας ἐξηλληνίσθη εἰς *Ἄγην*.

Ἄρθρον 4ον, σελ. 2α. «**Ἀαλεν** ἢ Ἀλεν (Aalen), Βυρτεμβεργικὴ (sic) πόλις . . . κάτ. 6659.»

Ἡ πόλις αὕτη, ἥτις παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐλέγετο *Ἀλα*, Ola καὶ Alena, καταλαμβάνει ἐν μὲν τῷ ἡμετέρῳ Ε. Λ. στίχους 7, ἐν δὲ τοῖς ἰσομεγέθεσι Γερμανικοῖς μόνον 2, ἔχει δὲ κατ. **6804**.

Ἄρθρον 5ον, σελ. 2α. **Ἀαλῆ Πασσᾶς** . . . Υἱὸς κατωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, νεώτατος ἔτι εἰσήχθη εἰς τὴν πολιτικὴν ὑπηρεσίαν ὡς γραφεὺς ἐν τῷ συμβουλίῳ τοῦ Διβκνίου κτλ. Τὸ ἀσύντακτον τοῦτο ἄρθρον κατέχει 102 στίχους, ἐν ᾧ οἱ Ἅγιοι Πάντες τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἱστοροῦνται δι' 6 μόνον στίχων, ἡ δὲ περιγραφὴ τοῦ Ἁγίου Τάφου περιορίζεται εἰς 44 στίχους καὶ τούτους ἀνεμφάτους. Παρατρέχοντες τὸν καθαρῶς Τουρκικὸν βίον τοῦ ἀνδρὸς ἴδωμεν πῶς χαρακτηρίζεται ἡ πρὸς τὴν Ἑλλάδα πολιτεία αὐτοῦ, ὅπερ καὶ σπουδαιότατον δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας.

«Ἀλλ' ἡ τότε [1866] ἐκραγεῖσα Κρητικὴ ἐπανάστασις καὶ *ἡ ἐχθρικὴ πρὸς τὴν Ἑλλάδα πολιτικὴ τοῦ Ὑπουργείου Ῥουστὴ πασσᾶ ἐπήνεγκε* περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1867 *ὑπουργικὴν μεταβολήν*, δι' ἧς τὸ τέταρτον ἤδη ἀνῆλθεν εἰς τὸ τοῦ Μ. Βεζίρου ἀξίωμα ὁ *μετριοπαθὴς πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν κράτος συνιστῶν πολιτικὴν Ἀαλῆς*.»

Ὁ τοιαῦτα γράφων ἐγκυκλοπαιδικὸς ἢ τὰ πράγματα ἀγνοεῖ ἢ νομίζει ἁπλοῦς τὸν νοῦν τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγνώστας. Ἡ πτῶσις Τουρκικοῦ ὑπουργείου ἕνεκα ἐχθρικῆς πρὸς τὴν Ἑλλάδα πολιτικῆς εἶνε ἄγγελμα πρωτάκουστον καὶ παντάπασιν ἀπίστευτον. Ἡ δὲ μισελληνικὴ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ πολιτικὴ εἶνε τοσοῦτον τεθρυλημένη, ὥστε ἡ γνώμη τοῦ ἀρθρογράφου οὐδεμιᾶς μακρᾶς ἀνασκευῆς χρήζει. Πάντες γινώσκομεν ὅτι ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἐπολέμησε συστηματικῶς τὸν λεγόμενον Πανελληνισμὸν καὶ ὅτι ὑπεστήριξε τὸν Πανσλαυισμόν. Ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἐπέβαλε τὴν Βουλγαρικὴν ἐκκλησίαν ἐν Ἑλληνικαῖς χώραις, εἶνε δὲ ὁ κυρίως δημιουργὸς τοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα ὀλεθρίου καὶ ἀλύτου ζητήματος τῆς ἰθαγενείας. Ὁ αὐτὸς Ἀλῆς ἐξεστόμισε τὰς δεινοτάτας τῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος ὕβρεων ἐν τοῖς ἐπισήμοις αὐτοῦ ἐγγράφοις. Συνιστῶμεν τῷ ἐγκυκλοπαιδικῷ ἀρθρογράφῳ νὰ διέλθῃ ὀλίγα τινὰ ἐπίσημα αὐτοῦ ἔγγραφα ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ Βίβλῳ τῆς Τουρκίας τοῦ 1867-8, θέλει δὲ μεταπεισθῇ ὅτι ὁ Ἀλῆς οὗτος ὑπῆρξεν ἀσπονδότατος τῆς Ἑλλάδος πολέμιος χαρακτηρίσας τοὺς πολιτικοὺς αὐτῆς *ἀτίμους μηχανορράφους καὶ συκοφάντας*. (Ἐρυθρὰ Βίβλος ἐν Archives diplomatiques 1868, III σελ. 904-995).

Ἄρθρον 6ον, σελ. 3η. «**Ἀαρ** (Aar καὶ Aare) .. 2) παραποτάμιον τῆς Δειμέλης (Diemel) ἀναβλύον πλησίον τῆς Ἀρολσένης. 3) παραπόταμος τῆς Λάνας (Lahn) πηγάζων ἐκ τοῦ Τάννου ἐγγὺς τῆς Ἀρβρουννης».

Ἄρθρον 7ον «**Ἀαρ** (Haar Bernard der) Ὀλλανδὸς ποιητὴς [ἐπικός ;] γενν. τῷ 1806, ἀποθ. τῷ 1880. Τὰ ἅπαντα αὐτοῦ (compleete gedichten) ἐξεδόθησαν ἐν Ἅγῃ (1878-9).»

Ἀδυνατοῦμεν νὰ κατανοήσωμεν τὴν χρησιμότητα καὶ σπουδαιότητα τῶν ἄρθρων τούτων, ἅπερ οὐδ' ἐν εἰκοσκτόμοις Εὐρωπαϊκοῖς λεξικοῖς εὑρίσκονται κατακεχωρισμένα.

Ἄρθρον 8ον, σελ. 3η. «**Ἀαράου** . . ἐπὶ τῇ δεξιᾷ ὄχθῃ τοῦ Ἄαρος (ἐφ' οὗ περιφ. [sic] ἀλλυσσιδωτὴ γέφυρα) . . Ἐν Ἀ. κατασκευάζονται *ἀξιόλογα μαχαίρια, ταινίαι* κτλ. — κάτ. 5914. [γραπτέον 5944].

Τὸ ἄρθρον τοῦτο κατέχει ἐν μὲν τοῖς ἰσομεγέθεσι Γερμανικοῖς λεξικοῖς **1** μόνον στίχον, ἐν δὲ τῷ ἡμετέρῳ στίχους **8**.

Ἄρθρον 9ον, σελ. 3η. «**Ἀαρβούργη** (Aarburg) *πόλις* . . κάτ. 1923» [γρ. 1932].

Κακῶς ἐξελληνίζεται τὸ Aarburg Ἀαρβούργη κατὰ θηλυκὸν γένος, διότι τὰ εἰς-burg γεωγραφικὰ ὀνόματα ἐξεφέροντο οὐδετέρως παρὰ Λατίνοις, ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἡμετέροις προγόνοις εἰποῦσι τὸ *βοῦργον*. Περὶ τούτου παραβλητέα τὰ Ham*burgum* (*Ἀμβοῦργον*), Co*burgum* (Κο*βοῦργον*), Ile*burgum*, Duis*burgum*, Elens*burgum* κτλ.- Ἐνταῦθα λόγου ὑποκειμένου περὶ γεωγραφικῶν ὀνομάτων σκόπιμον ἡγούμεθα νὰ μνημονεύσωμεν ὅτι ἡ Διεύθυνσις τοῦ Ε. Λ. ἀφορμὴν λαβοῦσα ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε παρατηρήσεων ἡμῶν ἔσπευσε νὰ διασαφήσῃ τὸ πρᾶγμα προσθεῖσα εἰς τὸ τελευταῖον καὶ νεώτατον 5ον φυλλάδιον τοῦ ἔργου *Ἀναγκαῖαι Δήλωσις*, ἐν ᾧ λέγει ἡμῖν τάδε : «Τὰ ξένα κύρια ὀνόματα μεταγράφονται συμφώνως πρὸς τὴν προφοράν... οὕτω γράφομεν συμφώνως πρὸς τὴν προφορὰν Ὥλβορ τὴν Aalborg, Ὠλεσοῦνδ [sic] τὴν Aalesund, Ἀβέρδην τὴν πόλιν Aberdeen κτλ.»

Ἡ ἐπίσημος αὕτη δήλωσις τεκμηριοῖ ὅτι οὐχὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι σέβονται τὴν ἀλήθειαν. Πρῶτον μὲν ἐν αὐτοῖς τοῖς παρατιθεμένοις παραδείγμασι συγχέονται τὰ ὀρθὰ τοῖς ἐσφαλμένοις, εἶτα ἀπορού-

μεν πῶς νὰ ἐξηγήσωμεν τὰ μέχρι τοῦδε πλημμελῆ καὶ παράχορδα Ἀαργάου, Ἀββάχ, Ἀββότ, Ἀβέγ, Ἀβελσβέρτ, Ἀβερδήν, Ἀβερσυχάν, Ἀβερυστβέθ, καὶ ἄλλα πάμπολα διάστροφα καὶ ἀνακόλουθα. Ἡ ἀπορία ἡμῶν ἐπιτείνεται ἔτι δεινότερον, μέχρι θάμβους, ὅταν βλέπωμεν ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ Ε' φυλλαδίῳ καὶ μετὰ τὴν περίοπτον «Ἀναγκαίαν Δήλωσιν» κύρια ὀνόματα διαψεύδοντα διαρρήδην τὸν ἐπίσημον κανόνα, οἷον Ἀδαμάρ, Ἄδδιγκτον καὶ Ἀδδισσών, Ἀδλσγάμ, Ἀδερνό [sic], Ἀδερβάχ, Ἀδερσλέβεν, Ἀδλερβέργ καὶ πλεῖστα ἄλλα, ἅτινα πάντα ἐλέγχουσι ψευδόμενον ἐκ τοῦ προφανοῦς τὸν κανόνα. Ἡ τοιαύτη ἀντίφασις τῆς ἐπισήμου Δηλώσεως πρὸς τὰ πράγματα κινδυνεύει νὰ χαρακτηρισθῇ ἢ ὡς καταφρόνησις τῆς ἀληθείας ἢ ὡς ἐμπαιγμὸς τῶν ἀναγνωστῶν, μόνη δ' ἡ ὁμολογία ἀγνοίας τῶν πραγμάτων δύναται νὰ σώσῃ τὴν Σύνταξιν ἀπὸ τοιαύτης βαρείας κατηγορίας.

Περιττὸν καὶ ἀτερπὲς κρίνοντες νὰ παρακολουθῶμεν καὶ ἐξεταζῶμεν τὸ ἔργον κατ' ἄρθρον ἀρκούμεθα εἰς ὀλίγα τινὰ εἰλημμένα προχείρως, φειδόμενοι τῆς ὑπομονῆς τοῦ ἡμετέρου ἀναγνώστου.

Σελ. 36. «**Αβ** ὁ *πέμπτος* μὴν τῶν Ἑβραίων». Γραπτέον τοῦ μὲν πολιτικοῦ ἔτους ὁ *ἑνδέκατος*, τοῦ δ' ἐκκλησιαστικοῦ ὁ πέμπτος.

«**Ἀβάδδαι**... περίπου 100000 κατ.» Γρ. 30000.

«**Ἀβαζία**.. διήρηται εἰς δύο μέρη. α) Μεγάλη Α. ἡ πρὸς νότον τοῦ Καυκάσου κτλ.- β) Μικρὰ Α.» Ἐνταῦθα ἑλληνομονήθη πᾶσα ἑρμηνεία καὶ περιγραφή.

«**Ἀβακάνσκ**, ρωσσικὴ *πόλις*.. κατ. *850*». Γρ. **2000**.

«**Ἀβαλιγέτη** *κώμη* ἐν τῇ Οὐγγαρικῇ κομητίᾳ Βαρανίᾳ ἔχουσα *710* κατοίκους.» Γρ. **670**.

«**Ἀβαούγ**.. κομητεία τῆς ἄνω Οὐγγαρίας (ἐμβ. 1873 τετρ. χμτ. 1163786 κατ. 1881).» Γρ. *Ἄβαουγ*. ἐμβ. **3491** τετρ. χμ. καὶ **180344** κατ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται ὅτι οὐ μόνον περὶ τὰ πράγματα καθ' ὅλου χωλαίνει δεινῶς τὸ ἔργον, ἀλλὰ περὶ τοὺς ἀριθμούς. Ἀναγκαῖον μάλιστα κρίνομεν νὰ παρατηρήσωμεν σαφῶς ἐνταῦθα πρὸς εἴδησιν τῶν ἀναγνωστῶν ὅτι ἡ σύνταξις πολλαχοῦ ἔχει ὑπ' ὄψιν οὐχὶ τὰς τελευταίας ἀπογραφάς, ἀλλὰ προγενεστέρας, διὸ καὶ τὰ πλεῖστα ἀριθμητικὰ διδόμενά εἰσιν ὕποπτα καὶ ἀναξιόπιστα.

«**Ἀγάθαρχος** ὁ Εὐδήμου ζωγράφος. Ἡ τέχνη τοῦ Α. ἀντίθετος οὖσα πρὸς τὴν τοῦ Πολυκλείτου ἐσκόπει μᾶλλον νὰ τέρψῃ τοὺς θεατὰς διὰ τῆς μέχρι ὀπτικῆς ἀπάτης ἀκριβοῦς παραστάσεως τῆς ἐξωτερικῆς, πραγματικῆς ἀληθείας.»

Γινώσκοντες ὅτι ὁ μὲν Ἀγάθαρχος ἦν *ζωγράφος*, ὁ δὲ Πολύκλειτος *γλύπτης* ἀποροῦμεν ποῦ καὶ πόθεν παραλληλίζονται οἱ δύο ἄνδρες, καὶ μάλιστα ἐν τῇ προοπτικῇ.

«**Ἀγγελο** [sic] (Sant-Angelo) πολλαὶ πόλεις καὶ πολίχναι τῆς Ἰταλίας κλπ.»

Ἐν οὐδενὶ ἀκριβεῖ λεξικῷ ἀνευρίσκεται οὐδὲ δύναται νὰ ζητηθῇ μία τῶν πόλεων τούτων ἐν τῇ λέξει *Ἄγγελο*, ἀλλ' ἐν τῇ *Sant* - Ἄγγελο, ἅτε τοῦ προθέματος *Sant* - ἀχωρίστου μέρους τῆς λέξεως καταστάντος. Ὅθεν καὶ τὰ Ἑλληνικὰ γεωγραφικὰ ὀνόματα *Ἁγία Παρασκευή*, Ἁγία Εἰρήνη, *Ἅγιος* Νικόλαος, Γεώργιος, Ἰωάννης, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ὀνόματα χωρίων ὤφειλον νὰ τεθῶσιν ἐν τῇ λέξει *Ἅγιος* καὶ οὐχὶ ἐν τῇ τοῦ κυρίου ὀνόματος. Περὶ τούτου θὰ πεισθῇ ἡμῖν ταχέως ἡ Διεύθυνσις ἐὰν μάλιστα συμβουλευθῇ οἷον δήποτε ὑγιὲς Γεωγραφικὸν λεξικὸν ἐν τῇ λέξει Sant-, καὶ ἀναλογισθῇ πόσον ἀνόητον καὶ ἄτοπον θὰ ἦτο νὰ ἀναζητῶμεν τὸν *Ἅγιον Τάφον* ἐν τῇ λέξει *τάφος*.

Ἄβον (Avon) ὄνομα πολλῶν ἐν ΣκΩτίᾳ καὶ Βρεταvίᾳ ποταμίων. Ὕπερ *Ἄβον* καὶ Στρατφορδ-Ἄβον παραποτάμιον τοῦ *Σεβέρνου* 155 χλμ. *μακρόν*, χυνόμενον εἰς αὐτὸν παρὰ τὴν Τεφκέσβουρυ, πόλιν τῆς κομητείας Κλοτσέστερ. Ἐξ αὐτῆς ὁ ἐν Στρατφόρδῃ τῇ ἐπὶ Ἄβονι γεννηθεὶς Σαίξπηρ καλεῖται «ὁ κύκνος τοῦ Ἄβονος».

Τὸ ἄρθρον τοῦτο διορθωτέον ὧδε: «Αὔων (Avon) ὄνομα πολλῶν ποταμῶν τῆς Μ. Βρεττανίας. 1) *Ἄνω Αὔων* καὶ *Αὔων τῆς Στρατφόρδης* (ἢ Στρατωνίας) ἔχων ῥοῦν **185** χμ. καὶ συμβαλλόμενος εἰς *Σαβρίνην* παρὰ τὴν Τεύκεσβουρυ (ἢ Τευκεσβουρίαν). Ἐκ τοῦ ποταμοῦ τούτου ὁ ἐν Στρατφόρδῃ γενν. Σαιξπῆρος ὠνομάσθη «Κύκνος τοῦ Αὔωνος». 2) *Κάτω Αὔων* ἐκβάλλων εἰς τὸν Σαβρίνην κάτωθεν τοῦ Βριστωλίου.»

Ἁπλῆ ἀντιβολὴ τῶν ἀνωτέρω δύο ταυτοσήμων ἄρθρων καταδεικνύει τὴν σπουδὴν ἢ ὀλιγωρίαν τοῦ ἀρθρογράφου. Ἐν πρώτοις *τρετσκλεύος τύπος Ἄβον-ογος* ὡς ὄνομα μάλιστα ποταμοῦ δὲν εἶνε βεβαίως Ἑλληνικώτατος. Εἶτα παρατηροῦμεν ὅτι, ἐπειδὴ ὁ *Ἄνω Αὔων* λέγεται Ἀγγλιστὶ Upper Avon, τὸ ἐπίρρημα upper ἐξελήφθη ὑπὸ τοῦ συντάκτου ὡς ἀναπόσπαστον συνθετικὸν μέρος τοῦ ὀνόματος Avon, οὕτω δ' ὁ *Ἄνω Αὔων* ἐγένετο ἀνεπιστημόνως *Ὕπερ Ἄβον*. Τὰ λοιπὰ ποικίλα σφάλματα τοῦ ἄρθρου καταλείπομεν εἰς τὴν ἀντίληψιν καὶ ἐκτίμησιν παντὸς ἀναγνώστου.

«**Ἄγναντα** *κώμη* τοῦ νομοῦ Ἄρτης» κτλ. Ἡ περιγραφὴ τοῦ χωρίου τούτου κατέχει 43 στίχους, ἐν οἷς πολλὰ ἐκτίθενται μετ' ἀκαίρου καὶ ἀπειροκάλου λεπτολογίας, οἷον.

«Κείμενα ἐπὶ τῆς δυτικῆς κλιτύος τοῦ ὄρους Τσουμέρκων, οὗτινος τὰς μὲν ὑπωρείας καλύπτουσιν ἔλατοι τὰ δὲ ὕπερθεν μέρη εἶνε ψιλὰ καὶ πετρώδη, διὸ καταρρέουσιν ἐξ αὐτῶν ὁρμητικοὶ χείμαροι—[ἄτοπος καὶ ἀνοίκειος ἐνταῦθα περίγραφὴ τοῦ ὄρους Τσουμέρκων]—τὰ Ἄγναντα ἔχουσι 200 οἰκίας, αἵτινες διαχωρίζονται εἰς δύο συνοικίας ὑπὸ ρεύματος διερχομένου διὰ μέσου αὐτῶν, συγκοινωνούσας δὲ διὰ *λιθοκτίστου* γεφύρας, καὶ ἀπωτέρω εἰς ἀπόστασιν $^1/_2$ ὥρας 40 ἔτι ἄλλας οἰκίας κειμένας σποραδικῶς, πρὸς δὲ 2 ὑδρομύλους καὶ **2 κ δάνους**».

Τὰ Ἄγναντα λοιπὸν ἔχουν καὶ *δύο φούρους*.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ βιβλίου φαίνεται ἄγαν ἀμενίζουσα τὰ σπάνια καὶ ἀσυνήθη δι' ὃ καὶ εὑροῦσα συλλογὴν τῶν ἀρχαίων παροιμιῶν πρόχειρον, καὶ δὴ καὶ ἐν ἀλφαβητικῇ τάξει, μεταφέρει αὐτὰς εἰς τὸ λεξικὸν εἴτε ἀντιγράφουσα τὴν ἐκεῖ ἑρμηνείαν εἴτε καὶ ἐλαφρῶς μεταβάλλουσα, ἀλλ' οὐχὶ πάντοτε ἐπὶ τὸ βέλτιον. Τὰ τοιαῦτα λόγια ἥκιστα γνώριμα τῷ κοινῷ βίῳ ὄντα οὐδαμῶς αὐξάνουσι τὴν χρησιμότητα τοῦ βιβλίου, ἄλλως τε καὶ πολλάκις περιμήκη καὶ σκοτεινὰ ὄντα. Ἐπίδειγμα τοιούτων ἀσκόπων παροιμιῶν ἔστωσαν τὰ ἑπόμενα.

«**Ἀγαθώνειος δύλησις** (παροιμ. ἑλλ.) ἡ μαλακὴ καὶ μήτε χαλαρά, μήτε πικρά, ἀλλ' εὔκρατος καὶ εὐχάριστος. Πιθανῶς ἀπὸ Ἀγάθωνος τοῦ τραγικοῦ.

«**Ἀγὼν προφάσεις οὐ δίχεται**. (Παροιμ.) Ὅμοιαι ταύτῃ εἶναι καὶ αἱ ἑπόμεναι παροιμίαι: ἀγὼν πρόφασιν οὐκ ἀναμένει· ἀγὼν πρόφασιν οὐκ ἐπιδέχεται, οὐδὲ φιλία· ἀγὼν οὐ δέχεται σκήψεις· ἀγὼν οὐ μέλλοντος ἀθλητοῦ μένει ἀλκήν· καὶ παρ' Αἰσχύλῳ: ἀγὼν γὰρ ἄνδρας οὐ μένει λελειμμένους.»

«**Ἀεὶ φέρει τι λεβὴν κακόν** (ἢ καινόν). Παροιμ. ἐπὶ τῶν κακουργοτάτων καὶ ἐξευρισκόντων πάντοτέ τι νέον κακόν. Ἐπιστεύετο τὸ πάλαι ὅτι ἐν Λιβύῃ ἐφύετο πάντοτε κατ' ἐνιαυτὸν καινόν τι θηρίον, διότι καὶ τὰ μὴ ὁμόφυλα ἐμίγνυντο ἀλλήλοις.»

Τοιαῦται παροιμίαι, ὧν ἡ σοφία μόνους τοὺς ἁπλοῦς καταπλήττει, εὑρίσκονται **6** ἐν μιᾷ μόνῃ σελίδι τῇ 157.

Πάντες οἱ φοιτήσαντες ἐν τῷ γυμνασίῳ γινώσκομεν ἐκ τῆς Λογικῆς ὅτι Πᾶν ἐν τῇ ἀποδεικτέᾳ θέσει συμβαῖνον σφάλμα καλεῖται *ἑτεροζήτησις*, καθ' ἣν ἀποδεικνύεταί τι πλέον ἢ ἔλαττον τοῦ ἀποδεικτέου (ἑτεροζ. κατὰ ποσὸν) ἢ ὅλως ἕτερον (ἑτερ. κατὰ ποιόν, ἢ μετάβασις εἰς ἄλλο γένος). Ὅταν τὸ σφάλμα τοῦτο γίνηται ἀκουσίως λέγεται *ἀγνοια ἐλέγχου*, ὅταν δ' ἑκουσίως ἀλλαγὴ ἐλέγχου.— Κατὰ ταῦτα ἄρα Ἄγνοια ἐλέγχου εἶνε ἑτεροζήτησις ἀκουσίως γινομένη. Ἐν τῷ Ε. Λ. ὅμως διδασκόμεθα ἄλλ' ἀντ' ἄλλων καὶ συγκεχυμένα, ἤγουν

«**Ἄγνοια τοῦ ἐλέγχου** (*φιλοσοφ.*) καλεῖται ἐν τῇ ἀποδείξει, τὸ σφάλμα, τὸ ὁποῖον συμβαίνει, ὅταν τὸ ἀποδειχθὲν ὁμοιάζῃ πρὸς τὸ ἀποδεικτέον μόνον ὡς πρὸς τὴν λέξιν, πράγματι δὲ εἶνε διάφορον κατὰ ποιόν. Ἄγνοια τοῦ ἐλέγχου εἶνε π. χ. ὅταν τις ἀποδεικνύει τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ἐκ τῆς ἁπλότητος αὐτῆς· διότι ἐκ ταύτης ἀποδεικνύεται ἡ ἀφθαρσία, οὐχὶ δὲ ἡ ἀθανασία».

Ἁπλῆ ἀντιβολὴ τῶν ἀνωτέρω δύο ἑρμηνειῶν πείθει πάντα ὅτι ὁ μὲν ὁρισμὸς τοῦ Ε.Λ. οὐδὲν λέγει, τὸ δ' ἐπιφερόμενον παράδειγμα ὑπάγεται εἰς ἑτεροζήτησιν κατὰ ποσὸν ἔλαττον, εἶνε δὲ παντάπασιν ἀλλότριον τῆς ἀγνοίας τοῦ ἐλέγχου.

«**Ἀγγλικὴ γλῶσσα**.. Τὸ ῥῆμα ἔχει ἕνα μόνον κοινὸν τύπον παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου (I loved) [καὶ ὅμως ἠγάπων=Iwas loving, ἠγάπησα=I loved], πάντες δὲ οἱ λοιποὶ καὶ αἱ ἐγκλίσεις σχηματίζονται *προχείρως* διὰ τῶν μονοσυλλάβων βοηθητικῶν ὀημάτων *shall*, may, will, could καὶ *should*».

Τοῦτό ἐστι μεθερμηνευόμενον. Ἑλληνιστὶ ἡ νεωτέρα Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔχει δύο βοηθητικὰ ῥήματα τὸ *θέλω* καὶ τὸ *ἤθελον*, ὡσεὶ τὸ *θέλω* καὶ τὸ *ἤθελον* ἦσαν δύο διάφορα ῥήματα. Πλὴν τῆς συγχύσεως ταύτης ὁ ἀρθρογράφος παρέλιπεν ἐκεῖνα μάλιστα τὰ ῥήματα ὧν πρὸ παντὸς ὤφειλε νὰ μνημονεύσῃ (to have, to be, to do, must, ought κτλ.)

Ἀλλὰ καὶ ἄλλους δεινοὺς ἀκρωτηριασμοὺς καὶ στρεβλώσεις πολυπληθεῖς ὑπέστη ἡ Ἀγγλία. Λόγου γενομένου περὶ τῆς χώρας οὐδὲ γρῦ λέγεται περὶ τῆς παιδείας, ἡ δ' ὑπεροχὴ τῶν προϊόντων τῆς Ἀγγλικῆς βιομηχανίας φαίνεται ἄγνωστος τῷ συντάκτῃ. Κατ' αὐτὸν ἡ Ἀγγλία εἶνε κοινή τις χώρα οὐδὲν τῶν ἄλλων διαφέρουσα.

Καὶ ὅμως αἱ ἐλλείψεις αὗται παραβαλλόμεναι πρὸς τὰ γραμματολογικὰ ἀσεβήματα πρὸς οὐδὲν λογίζονται. Ὁ συντάξας τὰ περὶ Ἀγγλικῆς γλώσσης καὶ γραμματείας ἄρθρα πανταχοῦ φωράται ἀγνοῶν τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, τούτου δὲ τρανότατον ἔλεγχον δίδουσι τὰ πλεῖστα τῶν κυρίων ὀνομάτων ἅτινα ὁ ἀρθρογράφος ἢ ὀξυτονεῖ κατὰ τὸ Γαλλικὸν ἔθος ἢ ὅλως διαστρέφει, οἷον Μεθουαζύ, Μερσεῦ, Γλοσέστερ, Οὐϊντσέστερ, *Λέϊσεστερ*, Γαιμάρ, Λαγκλάδ, Βυνιάν, Κλαρενδῶν (ἀλλ' Ἄδδισων καὶ Φέργυσων), Πολυμβρόκ, Χεστερφίλδ, Οὐαλπόλ, Βαλτερσκότ (καὶ Βαλτερσκότος), Τρολλόπ, *Ἰσραέλης*, Βεικονσφιλδ. Ἐδγεβώθ, καὶ ἄπειρα ἄλλα.

Ὁ τοιαῦτα γράψας, ἀτριβὴς ὢν τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης, φαίνεται ὅτι εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν Γαλλικὰς πηγάς, θαυμαστὴς δ' ὢν τῆς Γαλλικῆς φιλολογίας πειρᾶται νὰ χαριτολογῇ μᾶλλον ἢ νὰ κριβολογῇ. Ἐκ τούτου νοεῖται ὅτι ἡ ἀλήθεια καὶ τὰ πράγματα τιθενται ἐν ἡττονι μοίρᾳ τῆς ἐκζητουμένης χάριτος. Ἐκ τῶν 220 περίπου δοκίμων συγγραφέων τῆς Ἀγγλικῆς γραμματείας μόλις 90 που ὀνόματα μνημονεύει, καὶ ταῦτα ἄνευ *οὐδεμιᾶς* διαιρέσεως κατὰ περιόδους καὶ ἐποχάς, ἄνευ *οὐδεμιᾶς* χρονολογίας. Πανταχοῦ σχεδὸν ζητεῖ αὐτάρεσκως τὸ καινοφανὲς καὶ παράδοξον, οὐδεμίαν δ' αἰσθάνεται συμπάθειαν οὐδὲ πρὸς αὐτὸν τὸν Σαιξπῆρον, ἐξ ἐναντίας μάλιστα φαίνεται οἰκτείρων τοὺς θαυμαστὰς τῆς Ἀγγλικῆς γραμματείας, ἐν ᾧ αὐτὸς μόλις ἀνευρίσκει ἄνδρας τινὰς ἀξίους λόγου. Καθ' ὅλου εἰπεῖν ὁ ἡμέτερος ἀρθρογράφος ἐμποιεῖ τῷ ἀναγνώστῃ αὐτοῦ τὴν αἴσθησιν παραδοξολόγου καὶ δοξοσόφου νεανίου, ὅστις ἐπανερχόμενος ἐξ ἀγνώστου χώρας, ἧς οὔτε τὴν γλῶσσαν οὔτε τὰ ἤθη ἐσπούδασε, καὶ διαλεγόμενος ἐξ αὐτοσχεδίου πρὸς ἐλαφρὸν ἀκροατήριον ζητεῖ ἐπιχαρίτως καὶ εὐτραπέλως μᾶλλον νὰ τέρψῃ ἢ νὰ διδάξῃ τἀληθές.

Ἄσκοπον ἡγούμεθα νὰ μηκύνωμεν τὸν λόγον ἀναλύοντες ἄλλα ἄρθρα, ἅτε παρασχόντες ἱκανὰ δείγματα χαρακτηριστικὰ τοῦ ἔργου. Περαίνοντες ὅμως τὴν κρίσιν ἡμῶν δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ προσθῶμεν γενικάς τινας παρατηρήσεις, τὸ μὲν συμπληρωματικὰς τὸ δὲ χρησίμους ἴσως εἰς τὴν περαιτέρω ἐξεργασίαν τοῦ ἡμετέρου Ε. Λ.

Ἡ συνεργασία πολλῶν ἀνδρῶν ἐν Ἐγκυκλοπαιδικοῖς Λεξικοῖς φαίνεται μὲν ἐγγύησίς τις περὶ τῆς ἀκριβείας καὶ τοῦ κύρους τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ὁ ὅρος οὗτος εἶνε ἀπαραίτητος ἐν πολυτόμοις καὶ ὀγκώδεσιν Ἐγκυκλοπαιδείαις, ἐν αἷς ἕκαστον ἄρθρον ἀποτελεῖ μονογραφίαν καὶ ἐπιστημονικὴν μελέτην. Πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης οἱ ἐκδόται τοιούτων μεγαλεπηβόλων ἔργων στρατολογοῦσιν, οὕτως εἰπεῖν, κρατίστους καὶ εἰδικοὺς ἐν ταῖς ἐπιστήμαις καὶ ταῖς τέχναις ἄνδρας, οἵτινες συνεργαζόμενοι ὑπὸ περφεκτισμένην καὶ ὑπέροχον διεύθυνσιν ἀπεργάζονται βιβλίον σοβαρὸν καὶ ἐπιστημονικόν, ἀναπληροῦν ἀληθῶς βιβλιοθήκην ὁλόκληρον. Τοιοῦτοι ἐπίλεκτοι συνεργάται, ἔχοντες καὶ γλῶσσαν παγιωτέραν τῆς ἔτι ἀμόρφου ἡμετέρας, καὶ ἐπιστάμενοι τὸν τρόπον τοῦ ἐπιστημονικῶς ἐργάζεσθαι, οὔτε εἰς ἀντιφάσεις καὶ ἐπαναλήψεις περιπίπτουσιν, οὔτε τὸ ὀρθὸν μέτρον ὑπερβαίνουσιν, ὁ δὲ λόγος, καὶ ἀνωμαλίας τινὰς ἐάν που ἔχῃ, ἕνεκα τοῦ μήκους τῶν ἑκάστοτε ἄρθρων καὶ τοῦ ὄγκου τοῦ ὅλου φαίνεται ὁμαλὸς καὶ σύμμετρος.

Τὰς δυσχερείας τοιούτου μεγαλεπηβόλου λεξικοῦ καλῶς γινώσκοντες οἱ ἐκδόται τοῦ ἡμετέρου Ε. Λ. προυτίμησαν νὰ λάβωσιν *ἐπίτομον* ἔργον. Καὶ ἐν μὲν τῇ ἐπιβολῇ δὲν ἐσφάλοντο, νομίζομεν ὅμως ὅτι ἐν οὐ δέοντι ἔσπευσαν νὰ στρατολογήσωσιν ὁλόκληρον λεγεῶνα συνεργατῶν, εἴτε τὴν κοινὴν γνώμην νὰ προκαταλάβωσι θέλοντες εἴτε καὶ περὶ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ἔργου φιλοτιμούμενοι.

Καὶ ἐμφαίνεται μέν, ἐνιαχοῦ ἐπιστημοσύνη τις καὶ φιλοτιμία, περὶ ἧς δικαίως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ut desint vires tamen est laudanda voluntas, ἀλλ' ἡ εὐσυνειδησία αὕτη δυστυχῶς ἀφανίζεται ἐν τῷ κυκεῶνι τῆς πλεοναζούσης ἀνεπιστημοσύνης καὶ ἐλαφρίας. Καὶ πρῶτον ἐκ τούτου σφάλμα εἶνε ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀρθρογράφων παραγνωρίζουσιν ἢ ἀψηφοῦσι τὴν ἀπαραίτητον ἐν τοιούτοις ἐπιτόμοις ἔργοις ἀρετὴν τοῦ συμπτύσσειν ὅτι πλεῖστα πράγματα ἐν οὐ σμικρῷ χώρῳ. Ἐκ τούτου πανταχοῦ σχεδὸν ἐμφαίνεται χαρακτὴρ λόγου εἰς ἀναλυτικώτατον μῆκος βαίνων, οὕτω δὲ καταλαμβάνεται μάτην διπλάσιος χῶρος ὑπ' ἄρθρων ἄπερ, ἐπιστημονέστερον συντασσόμενα, ἠδύναντο νὰ συμπτυχθῶσιν εἰς τὸ ἥμισυ ἄνευ παραλείψεως πραγμάτων.

Ἕτερον δεινότατον πάθημα τοῦ Ε. Λ. εἶνε ἡ πανταχοῦ σχεδὸν τοῦ ἔργου ἐπίδηλος γινομένη ζήτησις τῆς πρωτοτυπίας, πολλάκις δὲ καὶ παραδοξολογίας ἢ κακῶς νοουμένης εὐφυΐας. Οἱ πολλοὶ τῶν ἀρθρογράφων εἴτε πρωτότειροι ὄντες εἴτε καὶ ὑπερβάλλουσαν πεποίθησιν ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν πολυμάθειαν καὶ εὐφυΐαν ἔχοντες θυσιάζουσι συχνότατα τἀληθῆ καὶ ἀναμφίλεκτα, ἁπλῶς καὶ μόνον ἵνα παρεμβάλλωσι τἀζίδιάς αὐτῶν περὶ τοῦ πράγματος πρωτοτύπους θεωρίας καὶ ἀσυνήθεις κρίσεις. Ἐν τούτοις ὅμως ἀβλεπτεῖται καὶ καταστρέφεται ὁ ἀληθὴς σκοπὸς τοῦ βιβλίου, ὅστις εἶνε νὰ παράσχῃ σύντομον μὲν ἀλλ' ἀσφαλῆ σύμβουλον καὶ ὁδηγὸν τῶν ὑπαρχόντων ἀναμφισβητήτων πραγμάτων καὶ ἀληθειῶν ἐν παντὶ κλάδῳ τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων. Ἐὰν τὸν ἀπαραίτητον τοῦτον ὅρον εἶχεν ἡ Διεύθυνσις ὡς κύριον ἐνθύμιον καὶ μέλημα, οὔτε τοσοῦτον πολυτελὲς ἐπιτελεῖον θὰ ἐστρατολόγει, οὔτε θὰ ἐκόσμει ἕκαστον ἄρθρον τοῦ Ε. Λ. διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ εἰκείου συντάκτου. Οὕτω ποιοῦσα νῦν παρέχει ἀφορμὴν τοῖς κενοδόξοις Ἐγκυκλοπαιδικοῖς ἵνα ἔτι μᾶλλον καταφρονῶσι τῶν κειμένων κοινῶν ἀληθειῶν καὶ ἀναζητῶσι παρακεκινδυνευμένας πρωτοτυπίας. Ὁ φιλόπονος Ἀρχιμανδρίτης Π. Γερακάκης, ἐκδοὺς μόνος ἐν Σμύρνῃ τῷ 1861 ἀξιόλογον Λεξικὸν Ἐγκυκλοπαιδείας, κατέδειξε τὸ περιττὸν ἢ μᾶλλον βλαβερὸν πολυαρίθμου ἐπιτελείου συντακτῶν.

Ἐν μεγάλοις Ἐγκυκλοπαιδικοῖς Λεξικοῖς ἡ πρόσληψις πολλῶν εἰδικῶν ἀνδρῶν ἀναμφηρίστως εἶνε ἀσφαλὴς ἐγγύη ἐμβριθείας καὶ κύρους, ὡς ἔφθημεν εἰπόντες. Ἐν ἔργοις ὅμως ἐπιτόμοις καὶ μετρίοις ὡς τὸ προκείμενον δι' ὃ μόνοι τρεῖς ἢ τὸ πολὺ πέντε ἐπίλεκτοι καὶ συνετοὶ ἄνδρες θὰ ἐξήρκουν πληρέστατα ἡ ὀρυβώδης στρατολογία ἑκατοντάνδρου λόχου, ἐὰν μὴ ὑποτεθῇ σκόπιμός τις προκαταλήψις τῆς κοινῆς γνώμης ἢ ἐξουδετέρωσις παντὸς ἐλέγχου καὶ φίμωσις τοῦ τύπου, δὲν ἀποφαίνει δυστυχῶς ψευδὲς τὸ παλαιὸν λόγιον ὅτι *πολλοὶ στρατηγοὶ Καρίαν ἀπώλεσαν*.

Α. Ν. Γιαννάρης.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ἀπεφασίσθη νὰ προβῇ ὁ Δῆμος Ἀθηναίων ἰδίᾳ δαπάνῃ εἰς ὑδραυλικὰ ἔργα πρὸς αὔξησιν τῶν ὑδάτων τῆς πόλεως. — Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς καὶ ἐκμεταλεύσεως τῶν σιδηροδρόμων Πειραιῶς-Λαρίσσης καὶ Διακοφτοῦ-Καλαβρύτων.— Ἐπεψηφίσθησαν ἄνευ ἀντιρρήσεως τὰ περὶ προικίσεως τῆς βασιλόπαιδος Ἀλεξάνδρας, ἐγέρσεως ἀνακτόρου εἰς τὸν διάδοχον καὶ βασιλικῆς χορηγίας ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδια. — Εἰς τὸν κ. Τρικούπην ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως Μιλάνου, πρὸ τῆς παραιτήσεώς του, ὁ Μεγαλόσταυρος τοῦ Λευκοῦ Ἀετοῦ.— Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπέδωκεν εἰς τὴν Αὐστριακὴν, διαμαρτύρησιν κατὰ τοῦ ἐπιψηφισθέντος νομοσχεδίου περὶ λαχειοφόρων δανείων. —Ἡ ἐπαπειληθεῖσα διακοπὴ τῶν ἔργων τῆς τομῆς τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου ἀπεσοβήθη· ἡ ἑταιρία θὰ περιορίσῃ μόνον τὰς ἐργασίας της μέχρι τῆς ἐπανορθώσεως τῶν οἰκονομικῶν της. — Κατηρτίσθη ἐπιτροπή, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ ἐπόπτευσις νομοσχεδίου εἰς τὴν παροῦσαν βουλευτικὴν σύνοδον ὑποβληθησομένου περὶ βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τῆς ἀστυνομίας.—Περὶ τὰ τέλη τοῦ προσεχοῦς Ἀπριλίου τελεσθήσονται ἐν τῷ ἐνταῦθα Κεντρικῷ Γυμναστηρίῳ ἀγῶνες γυμναστικῆς.

—Κατ' εἰδήσεις ἐκ Λονδίνου τὸ ἐπὶ τόκῳ 4 % Ἑλληνικὸν δάνειον τῶν 30,000,000 ἐκδοθὲν εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν ὑπὸ τοῦ οἴκου Hambro καὶ Σας ὑπερεκαλύφθη ἀμέσως.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς τῆς Σερβίας Ἀλέξανδρος ἐγυμνάζετο εἰς τὴν ἱππασίαν ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ ἐξερράγησαν πλησίον αὐτοῦ φυσίγγια δυναμίτιδος. Πιστεύεται ὅτι ἡ ἀπόπειρα αὕτη προῆλθεν ἐκ τοῦ κόμματος τῶν δυσηρεστημένων. — Ὁ πρίγκιψ Φερδινάνδος τοῦ Χοενζόλερν, ἀνεψιὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ρουμανίας, ἀνεκηρύχθη διάδοχος τοῦ Ρουμανικοῦ θρόνου.—Τὸ Ὁλλανδικὸν ὑπουργεῖον ἀπεφήνατο ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Ὁλλανδίας κατέστη ἀνίκανος νὰ κυβερνᾷ.—Ὁ ἡγεμὼν τοῦ Μαυροβουνίου ἐπισκεφθήσεται τὸν βασιλέα τῆς Σερβίας Ἀλέξανδρον περὶ τὰ τέλη Ἀπριλίου — Ὁ Σάχης τῆς Περσίας ὑπεσχέθη νὰ μὴ παραχωρήσῃ πλέον προνόμιον κατασκευῆς σιδηροδρομικῶν γραμμῶν χωρὶς προηγουμένως νὰ συμβουλευθῇ τὴν Ρωσσίαν. — Ἐγκάρδιος συνέντευξις ἔλαβε χώραν ἐν Ἀγίῳ Σεβαστιανῷ μεταξὺ τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς ἀντιβασιλίσσης τῆς Ἱσπανίας.—Ὁ Μιλάνος μετὰ τὸ εἰς Βέννην καὶ Βουδαπέστην ταξείδιόν του ἐπανελθὼν ἤδη εἰς Βελιγράδιον, σκοπεῖ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ.—Τὴν 30 Μαΐου θὰ μεταφερθῶσιν ἐν μεγάλῃ πομπῇ εἰς τὸ ἐν Παρισίοις Πάνθεον αἱ κόνεις τῶν Κάρνώ, Μαρσώ, Χὸς καὶ Βωδέν, τῶν διαπρεψάντων κατὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Τὸ τελευταῖον φιλολογικὸν ἔργον, ὅπερ ὁ δουξ τοῦ Ὠμὰλ ἔγραψε κατὰ τὴν ἐξορίαν του, εἶναι τὸ προοίμιον βιβλίου τινὸς, ἐπιγραφομένου «Οἱ Ἀρχικυνηγοί». Τὸ βιβλίον τοῦτο παρουσιασθήσεται εἰς τὸ κοινὸν τῶν κυνηγῶν ὑπὸ τῆς δουκίσσης d' Uzès καὶ τοῦ δουκὸς de Chabot, δύο ἐξοχοτήτων ἐν τῇ κυνηγεσίᾳ.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Κατὰ τὴν προσεχῆ εἰς Πετρούπολιν μετάβασιν τοῦ ἐν Τουρκίᾳ πρεσβευτοῦ τῆς Ρωσίας κ. Νελίδωφ, σκέψις γενήσεται περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει συστάσεως μεγάλης ἱστορικῆς, ἀρχαιολογικῆς καὶ πολιτικῆς ἑταιρίας, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς πνευματικὸν, ἐπιστημονικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν κέντρον εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Πολλοὶ Γερμανοὶ ἀρχαιολόγοι καθηγηταὶ καὶ σπουδασταὶ παρεπιδημοῦσιν ἐνταῦθα πρὸς μελέτην τῶν ἀρχαίων καλλιτεχνημάτων τῆς ἡμετέρας χώρας. — Ἀνευρέθησαν ἐν Πάτραις ἐρείπια ἀρχαίου Θεάτρου ἢ Ὠδείου, ἔτι δὲ καὶ δίοδοι θολωταὶ πολυσχιδεῖς ἐξ ὀπτῆς πλίνθου, ὧν τὸ μῆκος μένει εἰσέτι ἄγνωστον. — Εὑρέθησαν ἐν Πειραιεῖ κατὰ τὴν θέσιν «Καμίνια» συντρίμματα ἐνεπιγράφων πλακῶν πιθανῶς ἐπιτυμβίων καὶ ἄλλα τεμάχια ἀναγλύφων.—Κάτοικοι τοῦ χωρίου Βλωβοκᾶς ἐνεργοῦντες ἀνασκαφὰς ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῆς ἀρχαίας Αἰγείρας ἀνεῦρον πολλὰ χρυσᾶ νομίσματα ἐντὸς ἀνοιχθέντων τάφων.—Ἁλιεῖς Καλύμνιοι παρὰ τὴν νῆσον Φαρμάκην ἁλιεύοντες ἀνεῦρον ἐν τῇ θαλάσσῃ περὶ τὰ 300 χρυσᾶ νομίσματα τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου, ἅτινα κατεσχέθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν Ἁλικαρνασσοῦ.—Παρὰ τὸ χωρίον Πύργον τῆς Κύπρου ἀνεκαλύφθη σπήλαιον, ἐν ᾧ εὑρέθη σῖτος ἀπηνθρακωμένος πολλῶν χιλιάδων κοιλῶν.—Σκέψις γίνεται, ὅπως τὸ ψηφιδωτὸν τοῦ ναοῦ Δαφνίου ἀποσπασθῇ ἀπὸ τῶν θόλων τοῦ ναοῦ καὶ μετενεχθῇ εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐθνικὸν ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, ἵνα ἐκεῖ τοποθετηθῇ ἐπὶ θόλου ἐπίτηδες κατασκευασθησομένου.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ὁ καλλιτέχνης κ. Βολανάκης ἐπεράτωσεν ἐσχάτως ἐλαιογραφικὴν εἰκόνα παριστῶσαν τὴν ἀνατολικομεσημβρινὴν πλευρὰν τοῦ λιμένος Πειραιῶς. Ἐπελήφθη δ' ἤδη εἰκόνος τῆς ἐν Ναυαρίνῳ ναυμαχίας. — Τὴν διδασκαλίαν τῶν δραμάτων «Αἴαντος» τοῦ Σοφοκλέους καὶ τῆς «Παραμονῆς» τοῦ κ. Ραγκαβῆ διὰ τὰς προσεχεῖς ἑορτὰς ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῦ διαδόχου ἀνέλαβεν ὁ κ. Ἀντ. Βερβέρης.—Ὁ διάσημος δραματικὸς ἠθοποιὸς Ρόσσης ἀφίκετο εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπως δώσῃ σειρὰν παραστάσεων.

[Δ]ΙΑ[ΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μ. Ι. Κ. Εὐχαριστοῦμεν. Ὡς τέλειον ὑπόδειγμα ἐν τῷ εἴδει τούτῳ συνιστῶμεν τὸ *Πέρασμα* τοῦ κ. Μαρτινέλη περιέχον τόσον αἴσθημα καὶ λυρισμόν, ὅσον σπανίως εὑρίσκει τις καὶ εἰς τὰ δημοτικώτερα ἔργα τῶν ξένων ποιητῶν. Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ «Ἑβδομάδι» τοῦ 1887. — Β. Α. Μ. *Ἄργος*. Εὐχαρίστως. Ἐλήφθησαν.—Π. Κ. Ι. *Κερασοῦντα*. Μ. Σ., Χ. Β., Σ. Τ. *Ρόδον*. Ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. —*Νεήλυδι*. Ἐκ τοῦ χαρακτῆρος ἐνοήσαμεν πόθεν ἡ παλαιὰ ὑμῶν γνωριμία. Καὶ ἄλλοτε ἄρα εἴπομεν: Ἀλλὰ ... ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ ... — *Ἐλγίνῳ β'*. Ἔγραψε καὶ ἐξήντλησε τὸ ζήτημα διὰ τῆς «Ἑβδομάδος» τοὐλάχιστον. Ἀποτάθητε ἀλλαχοῦ.—Β' Οἱ ὀκτὼ πίνακες οἱ κοσμοῦντες τὴν μεγάλην τῆς Ἀκαδημείας αἴθουσαν παριστῶσιν: ἡ ἁ. τὴν Θέμιδα προφητεύουσαν τῷ υἱῷ Προμηθεῖ, ἡ β'. τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὸν Προμηθέα εἰς τὰς πύλας τοῦ φωτός, ἡ γ'. τὸν Προμηθέα δίδοντα ψυχὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἡ δ'. τὸν Δία καταβάλλοντα τοὺς Τιτάνας, ἡ ἑ. τὸν Προμηθέα φέροντα εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ πῦρ, ἡ ς'. τὸν Προμηθέα δεσμευμένον θρηνούμενον ὑπὸ τῶν Ὠκεανίδων, ἡ ζ'. τὸν Ἡρακλῆ ἐλευθεροῦντα τὸν Προμηθέα, καὶ ἡ ἡ. τὴν ἄνευσιν τοῦ Προμηθέως εἰς τὸν Ὄλυμπον· αἱ εἰκόνες ἐστοίχισαν 30,000 φλωρίνια, τὸ δὲ ὅλον τῆς Ἀκαδημείας κτίριον δρ. 2,943,319.—Κα Στ. Κυρία, εὐσεβάστως ἀναφέρομεν ὅτι: «Ὅποιο μαγειρεύει ψεύματα, 'στὸ πιάτο τοο τὰ βρίσκει.» — Π. Ι. *Μολάους*. Ἐλήφθησαν.—Δ'. Ἠρωτήσατε ἂν ὁ Βαρίνσκυ τὴν ἐνυμφεύθη, καὶ τὴν ἀπάντησιν σᾶ δίδει σήμερον ὁ μυθιστοριογράφος. Τώρα δὲν μένει παρὰ νὰ ἐρωτήσητε ἂν ἐπιστρέφει ἐκ Πετρουπόλεως. Ἀλλ' ἀγνοεῖτε ὅτι εἶναι εὐκολώτερον νὰ εἴπῃ τις τὴν ἡλικίαν γυναικὸς ἢ ... τὸ τέλος μυθιστορήματος; Εἶσθε τόσον περίεργοι, ὥστε ... ἴσως εἶσθε ... θῆλυς ἄγγελος. Καὶ ἃς λέγουσιν οἱ θεολόγοι ὅτι δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι.—*Ἀμαθεῖ*. Πρῶτον: Ἀμαθεῖς δὲν εἶνέ ποτε οἱ ζητοῦντες νὰ μάθωσι. Δεύτερον: Ἡ Προῦσσα φημίζεται διὰ τὰ θερμὰ ἰαματικὰ λουτρά της: *Θέρμα Βασιλικά*. Ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐκυριεύθη ἐπὶ Ἀνδρονίκου μετὰ δεκαετῆ πολιορκίαν. Οὗτοι κατέστησαν αὐτὴν πρωτεύουσάν των· ὡς τοιαύτη ὑπῆρξε πόλις μεγαλοπρεπής, ἔλεγον ὅτι εἶχε τόσα τεμένη, ὅσας ἡμέρας ἀριθμεῖ τὸ ἔτος. Ὁ Ταμερλάνος τὴν ἐκυρίευσε κατατροπώσας τὸν Βαγιαζήτ, οὗ διήρπασε τοὺς θησαυρούς, ᾐχμαλώτισε τὴν οἰκογένειαν καὶ αὐτὸν ἔκλεισεν ἐντὸς κλωβοῦ σιδηροῦ. Ἡ Προῦσσα ἐδέχθη τὸν Χριστιανισμὸν κατὰ τὸν ἡ μ. χ. αἰῶνα. Ἐκ τῶν ναῶν αὐτῆς σώζονται μόνον τρεῖς. Ὑπῆρξε τόπος ἐξορίας εἰς τὸν Ἀννίβαν καὶ εἰς τὸν Ἀβδοὺλ Καδέρ. Αὐτόθι ἐγεννήθη καὶ Δίων ὁ Χρυσόστομος. Σᾶς εἴπομεν... ὅ,τι ἐγνωρίζομεν.—Ε. Β. *Χίον*. Καρυάτιδες ὀνομάζονται αἱ ἓξ γλυπταὶ παρθένοι αἱ στηρίζουσαι τὴν μίαν τῶν στοῶν τοῦ ἐν τῇ Ἀκροπόλει Ἐρεχθείου καλοῦνται καὶ Ἐρρηφόροι ἢ Ἀρρηφόροι, ὡς παριστῶσαι τὰς ἐν τῇ Ἀκροπόλει οἰκούσας νεκρὰς παρθένους τὰς ἐκτελούσας τὰς διαταγὰς τῆς ἱερείας τῆς Ἀθηνᾶς. Τοῦ Ἐρεχθείου θεμελιωτὴς θεωρεῖται ὁ υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος Ἐρεχθεὺς· ἐκάη δίς, ἀνῳκοδομήθη δὲ κατὰ τὸ 406 π. χ.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Γραμματικὴ τῆς Ὁμηρικῆς Διαλέκτου μετὰ συντακτικοῦ καὶ μετρικοῦ παραρτήματος, ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ *Ἰωάννου Ν. Γεράρη*, καθηγητοῦ.

Αἱ Ἀθῆναι, σύγγραμμα *Cust Frb. Herzberg*, μεθερμηνευθὲν καὶ μετὰ πλείστων σημειώσεων καὶ πίνακος ὀνομάτων καὶ πραγμάτων πλουτισθέν, ὑπὸ *Ι. Δ. Λόντου*, διδ. φιλ. καὶ καθηγητοῦ. Ἀδελφοὶ Σ. Κ. Βλαστοῦ ἐκδόται.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΚΟΜΨΑ ΤΕΥΧΗ ΠΕΡΙΠΟΥ 96 ΣΕΛΙΔΩΝ

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ

Τεῦχος 1—3 *Θάνος Βλέκας*, Ἑλληνικὴ μυθιστορία ὑπὸ Π. Καλλιγᾶ.

Ποιήματα Α. Σ. Βυζαντίου (ἐν τῷ 3ῳ τεύχει)

» 3—5 *Ὁ Ἐξηνταβελόνης*, κωμῳδία Μολιέρου, κατὰ τὴν ἐξελλήνισιν τοῦ Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων.

Ποιήματα Φ. Κοππὲ (ἐν τῷ 5ῳ τεύχει).

» 6 *Περίληψις ἱστορίας* τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας ὑπὸ Α. Ρ. Ραγκαβῆ.

» 7 κ. 9 *Λουΐζα Μόλλερ*, τραγῳδία Φ. Σχιλλέρου.

» 8 *Ὑγιεινὴ τῆς ψυχῆς* ὑπὸ Θεσυτερσλέβεν.

» 10 *Διηγήματα* σύγχρονα Ἑλληνικά, ὑπὸ Δ. Βικέλα, Ε. Χαριλάου, Δ. Καμπούρογλου, Γ. Δροσίνη, Α. Κουρτίδου, Ἰ. Μ. Δαμβέργη καὶ Α. Καρκαβίτσα.

» 11—13 *Στράτης Καλοπίγειρος*, ἠθογραφία ἑλληνικὴ ὑπὸ Στ. Κουμανούδη.

» 14—15 *Ἀμλέτος*, τραγῳδία Σαικσπήρου μετάφρασις ὑπὸ Σ. Δ. Βικέλα.

» 16—17 *Ἄσμα τῶν Χριστουγέννων*, διήγημα ὑπὸ Κ. Δίκεως.

Ἕκαστον τεῦχος τιμᾶται λεπτὰ 60. Ἡ συνδρομὴ διὰ 25 (α' σειρὰ) δρ. 12

Εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐννοοῦνται αὗται αἱ τιμαὶ εἰς χρυσοῦν

ΜΠΑΡΤ ΚΑΙ ΧΙΡΣΤ

ἐκδόται ἐν Ἀθήναις

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Γραμμὴ Πειραιῶς - Κορίνθου - Αἰγίου - Πατρῶν

	1	3	33		2	4	32
Πειραιεὺς ἀν.	6.45π	11 20π	8 πμ	Πάτραι ἀν.	7 πμ	11.25	—
Ἀθῆναι »	7,15μ	11.50»	8. 35	Αἴγιον »	8.52	12.50	—
Κόρινθος ἄφ.	10.35	2.50μ	12.10	Κόρινθος »	1.10	4 —	1.55μ
Αἴγιον »	2.52	6.04»		Ἀθῆναι ἄφ.	4.45	7.05	5.4
Πάτραι »	4.45	7.30»		Πειραιεὺς »	5.15	7.30	6 .5

Γραμμὴ Κορίνθου - Ἄργους - Ναυπλίου - Μύλων

202		203	
Ναύπλιον ἀν.	9.55π.μ.	Κόρινθος ἀν.	3.05 μ.μ.
Μύλοι »	9.55	Ἄργος ἄφ.	5.22 »
Ἄργος »	10.30	Ναύπλιον »	5.55 »
Κόρινθος ἄφ.	12.45π.μ.	Μύλοι »	6 — »

Σημείωσις.— Πᾶσαι αἱ ἀμαξοστοιχίαι ἐν Πάτραις θ' ἀναχωρῶσι καὶ θὰ φθάνωσιν εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου θὰ χορηγῶνται τὰ εἰσιτήρια καὶ θὰ ἐνεργῆται μόνον ἡ παραλαβὴ καὶ παράδοσις τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐπιβατῶν.

Αἱ ἀμαξοστοιχίαι 33 καὶ 32 λειτουργοῦσι καθ' ἑκάστην πλὴν τῆς Κυριακῆς. Αἱ ἀμαξοστοιχίαι 1, 2. 33, 32, 202, 203, σταθμεύουσι καὶ εἰς ὅλας τὰς Στάσεις καὶ Σταθμούς. Μεταξὺ Κορίνθου —Ἀκράτας Πατρῶν— Ἀκράτας Ναυπλίου—Ἄργους—Μύλων καὶ ἀντιστρόφως, κυκλοφοροῦσι καθ' ἑκάστην τοπικαὶ ἀμαξοστ. σταθμεύουσαι εἰς πάσας τὰς Στάσεις καὶ Σταθμ·

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

Πέμπει Διαδόχου

Ὑδρόγειοι Σφαῖραι εἰς Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν ἀπὸ δρ. 35—72.

Πέμπει Τριεκούπη

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ

ἐπὶ καλοῦ χάρτου στιγμιαίως.

Πέμπει Διαδόχου

ΜΕΛΑΝΗ ΜΑΥΡΗ

συμπεπυκνωμένη καὶ ἀναλυομένη εἰς ἓξ μέρη ὕδατος. Δοχεῖον ἐκ δραμ. 312 δραχ. 4 50

Ἀναελυμένη ἡδύκαλ. 90

Πέμπει Τριεκούπη

Γραφικαὶ ΥΛΑΙ

ΚΟΜΨΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ

Τυπογραφεῖον **Κορίννης**, *ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 9.*